

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Kotnikova 28/I, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97
F: 01 478 36 08
E: gp.avk@gov.si
www.varstvo-konkurence.si

Številka: 306-48/2010-112

Datum: 21. 6. 2013

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Kotnikova 28, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), je na podlagi 12. in 12.o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12 in 39/13 – Odl.US; v nadaljevanju: ZPOmK-1), v senatu pod predsedstvom Andreja Kraška, ob sodelovanju dr. Aleša Kuharja, Franca Pušenjaka in Simona Tantegela kot članov senata, v postopku ugotavljanja kršitve določbe 6. člena ZPOmK-1, ki ga je Agencija uvedla proti podjetju Aerodrom Ljubljana, d.d., Zg. Brnik 130a, 4210 Brnik – aerodrom, ki ga zastopata Zmago Skobir, predsednik uprave, in Bernarda Trebušak, članica uprave, njiju pa po pooblastilu Odvetniška pisarna Kavčič, Rogl in Bračun, o.p., d.o.o., Trg republike 3, 1000 Ljubljana, ter Taxi društvu Letališče Ljubljana, Zg. Brnik 130a, 4210 Brnik – aerodrom, ki ga zastopa predsednik društva Andrej Žavbi, njega pa po pooblastilu Odvetniška družba Simonič in Vrančič, o.p., d.n.o., Poljanski nasip 8, 1000 Ljubljana, na nejavni seji dne 21. 6. 2013, izdala naslednjo

ODLOČBO

- 1. Agencija sprejema zaveze, ki sta jih Agenciji predlagala podjetje Aerodrom Ljubljana, d.d., Zg. Brnik 130a, 4210 Brnik – aerodrom (v nadaljevanju: Aerodrom Ljubljana), in Taxi društvo Letališče Ljubljana, Zg. Brnik 130a, 4210 Brnik – aerodrom (v nadaljevanju: Taxi društvo). S sprejemom zavez se odpravlja stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določbe 6. člena ZPOmK-1:**
  - da naj bi stranki Aerodrom Ljubljana in Taxi društvo s tem, ko sta sklenili sporazum, s katerim naj bi z določanjem dodatnih pogojev glede opravljanja storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana (kot so npr. kakovostni razred, starost, barva vozila), kakor izhajajo iz Pogodb o taksi prevozih z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, sklenjenih med Aerodromom Ljubljana in Taxi društvom (in sicer naj bi taksistom, ki niso člani Taxi društva, omejili dostop na trg in tako preprečevali, ovirali ali izkrivljali konkurenco med člani društva in taksisti, ki niso člani Taxi društva) ter s katerim naj bi z določanjem cen omogočili lažje dogovarjanje med člani Taxi društva, ter
  - da naj bi Taxi društvo sprejelo sklep podjetniškega združenja, s katerim je članom Taxi društva naložilo obveznost ravnanja v skladu s sprejetimi cenami avto taksi prevozov, kar pa naj bi imelo za posledico omejitve ali odpravo konkurence med člani Taxi društva.
- 2. Stranka Aerodrom Ljubljana se zaveže kot sledi:**
  - podjetje Aerodrom Ljubljana bo na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana pred letališko stavbo označilo z oznako "Dovoljeno za Taxi" rezervirana parkirna mesta za izvajalce avto taksi storitev, ki bodo namenjena izključno izvajalcem teh storitev, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za opravljanje avto taksi storitev, in kjer bodo vsi izvajalci avto taksi storitev, tudi tisti, ki niso člani Taxi društva, parkirali

neomejen čas in brezplačno. Lokacija rezerviranih parkirnih mest za izvajalce avto taksi storitev se v času trajanja zavez ne bo spreminjala. Ta ureditev bo pričela veljati z dnem 1. 7. 2013;

- podjetje Aerodrom Ljubljana bo do dne 1. 7. 2013 z območja Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana odstranilo vse oznake "Dovoljeno za Taxi društvo" oziroma oznake s takšno vsebino;
- podjetje Aerodrom Ljubljana bo do dne 1. 7. 2013 na svoji spletni strani objavilo obvestilo o spremembi režima za izvajalce avto taksi storitev, kot izhaja iz prejšnjih alinej;
- podjetje Aerodrom Ljubljana bo najkasneje do dne 1. 8. 2013 obvestilo Agencijo o izpolnitvi zaveze iz prve alineje točke 2 izreka te odločbe;
- podjetje Aerodrom Ljubljana bo v času trajanja zavez do najkasneje 1. 6. tekočega leta posredovalo Agenciji poročilo o izvajanju zavez iz točke 2 izreka te odločbe, ki bodo vsebovala tudi izjavo uprave družbe Aerodrom Ljubljana o izpolnjevanju zavez. V primeru, da po oceni Agencije poročilo ne bo popolno, bo podjetje Aerodrom Ljubljana na zahtevo Agencije poročilo v določenem roku ustrezno dopolnilo.

3. Stranka Taxi društvo se zaveže kot sledi:

- Taxi društvo bo iz vseh svojih splošnih aktov črtalo določbe, ki bi članom društva nalagale kakršnokoli obvezno ravnanje v skladu z morebitno sprejetimi cenami in določbami, ki bi kakorkoli sankcionirale ali spravljale v slabši položaj člane društva, ki se takšnih cen ne bi držali;
- Taxi društvo bo razveljavilo vse morebitne sklepe svojih organov, ki bi članom društva nalagali obvezno ravnanje v skladu s sprejetimi cenami, ali ki bi kakorkoli sankcionirali ali spravljali v slabši položaj člane društva, ki se takšnih cen ne bi držali;
- Taxi društvo bo najkasneje do dne 1. 8. 2013 posredovalo Agenciji poročilo o izvajanju zavez iz prejšnjih alinej točke 3 izreka te odločbe, ki bodo vsebovala tudi izjavo upravnega odbora Taxi društva o izpolnjevanju zavez, skupaj s potrditvijo poročila s strani skupščine Taxi društva. V primeru, da po oceni Agencije poročilo ne bo popolno, bo stranka na zahtevo Agencije poročilo v določenem roku ustrezno dopolnila.

4. Šteje se, da stranka Aerodrom Ljubljana ne izpolnjuje zavez, če ne bo ravnala v skladu s točko 2 izreka te odločbe.
5. Šteje se, da stranka Taxi društvo ne izpolnjuje zavez, če ne bo ravnala v skladu s točko 3 izreka te odločbe.
6. Zaveze se sprejemajo za obdobje od dneva, ko stranki prejmeta odločbo, do najmanj dne 1. 7. 2015 oziroma do odprtja novega terminala na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana.
7. Agencija lahko na predlog ali po uradni dolžnosti razveljavi to odločbo in nadaljuje postopek, kadar se bistveno spremenijo dejanske okoliščine, na katerih temelji ta odločba, kadar stranke ne izpolnjujejo zavez ali kadar temelji ta odločba na nepopolnih, nepravilnih ali zavajajočih podatkih, ki so jih posredovale stranke.
8. Izrek odločbe se objavi na spletni strani Agencije.
9. V tem postopku niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev

I. Uvod

1. Agencija¹ je dne 21. 10. 2010 proti podjetju Aerodrom Ljubljana in Taxi društvu, na podlagi 23. člena in 24. člena ZPOmK-1, s sklepom o uvedbi postopka² uvedla postopek zaradi izkazane verjetnosti kršitve določbe 6. člena ZPOmK-1. Stranki postopka naj bi sklenili sporazum, s katerim naj bi z določanjem dodatnih pogojev glede opravljanja storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana (kot so npr. kakovostni razred, starost, barva vozila), kakor izhajajo iz Pogodb o taksi prevozih z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, sklenjenih med Aerodromom Ljubljana in Taxi društvom, taksistom, ki niso člani Taxi društva, omejila dostop na trg. Na tak način naj bi preprečevala, ovirala ali izkrivljala konkurenco med člani društva in taksisti, ki niso člani Taxi društva, poleg tega pa naj bi z določanjem cen omogočila lažje dogovarjanje med člani Taxi društva. Taxi društvo naj bi dodatno sprejelo sklep podjetniškega združenja, s katerim je članom Taxi društva naložilo obveznost ravnanja v skladu s sprejetimi cenami avto taksi prevozov, kar pa naj bi imelo za posledico omejitve ali odpravo konkurence med člani Taxi društva, s čemer naj bi kršilo določbo 6. člena ZPOmK-1.

II. Stranki postopka

2. Podjetje Aerodrom Ljubljana je upravljavec Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, katerega osnovne dejavnosti obsegajo upravljanje Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana z zagotavljanjem pristankov in vzletov letal, uporabo infrastrukture in potniškega terminala, izvajanje zemeljske oskrbe letal, potnikov in tovorov, komercialne dejavnosti, kot so zagotavljanje ustrezne trgovinske, gostinske in druge ponudbe, parkiranje osebnih vozil potnikov in obiskovalcev letališča, oddajanje poslovnih in oglasnih prostorov v najem ter izvajanje skladiščno-logističnih storitev. Aerodrom Ljubljana je statusnopravno organiziran kot delniška družba in je v 50,67 % neposredni lasti Republike Slovenije, ostala večja delničarja sta še Kapitalska družba, d. d., s 7,36 % kapitalskim deležem ter Slovenska odškodninska družba, d. d., s 6,82 % kapitalskim deležem. Preostali delničarji so: Zavarovalnica Triglav d.d. (3,98 % kapitalski delež), Publikum Trezor d.o.o. (2,72 % kapitalski delež), KD Rastko, delniški vzajemni sklad (1,44 % kapitalski delež), Salink Limited (1,43 % kapitalski delež), Abanka d.d. (1,30 % kapitalski delež), NFD 1 Delniški podsklad (1,07 % kapitalski delež), ostali delničarji imajo skupaj manj kot 1 % kapitalski delež³.
3. Podjetje Aerodrom Ljubljana ima dvotirni sistem upravljanja z upravo in nadzornim svetom. Upravo podjetja Aerodrom Ljubljana od 1. 9. 2010 naprej kot predsednik uprave vodi Zmago Skobir, članica uprave podjetja Aerodrom Ljubljana pa je od 1. 9. 2010 naprej Bernarda Trebušak. Nadzorni svet podjetja Aerodrom Ljubljana od 9. 7. 2009 vodi Anja Stojin Štampar, namestnik predsednice nadzornega sveta je od 9. 7. 2009 naprej Drago Čotar, člani nadzornega sveta podjetja Aerodrom Ljubljana pa so od 9. 7. 2009 Igor Domevščik, Marko Mulej, Stanislav Boštjančič in Miran Kunst⁴.
4. Taxi društvo je organizirano v pravno – organizacijski obliki društva in je imelo ob ustanovitvi dne 12. 12. 2008 31 ustanovnih članov, trenutno pa je v društvu združenih

¹ Postopek je sicer uvedel Urad za varstvo konkurence, Kotnikova 28, 1000 Ljubljana, vendar je Agencija v skladu z določbami ZPOmK-1 prevzela vse pristojnosti in zadeve Urada, Urad pa je z dnem začetka delovanja Agencije, t.j. 1. 1. 2013, prenehal kot organ.

² Dokument št. 306-48/2010-12.

³ Spletni portal AJ PES, 14. 6. 2013, in spletna stran podjetja Aerodrom Ljubljana: www.lju.airport.si.

⁴ Spletni portal AJ PES, 14. 6. 2013.

26 članov⁵. Taxi društvo je prostovoljno združenje enakopravnih fizičnih oseb, samostojnih podjetnikov in pravnih oseb. Namen društva je nudenje pomoči svojim članom pri organizaciji prevozov in zastopanje interesov članov pri pristojnih organih v zvezi z opravljanjem dejavnosti prevozov. Taxi društvo je pravna oseba zasebnega prava. Sedež društva je na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, v letališki zgradbi podjetja Aerodrom Ljubljana. Zastopnik društva je Andrej Žavbi⁶.

III. Opis postopka

5. Agencija je dne 28. 4. 2010 s strani samostojnega podjetnika [REDACTED] prejela prijavo zoper Taxi društvo, zaradi enostranske določitve starosti prevoznega sredstva za opravljanje prevozov oseb⁷. Prijavitelj [REDACTED] je dne 3. 5. 2010 natančneje pojasnil težave pri opravljanju avto taksi prevozov na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana⁸, in dne 9. 1. 2012 dopolnil svojo prijavo z dodatnimi navedbami in dokazi⁹.
6. Agencija je dne 5. 5. 2010 izdala zahtevo za posredovanje podatkov¹⁰, ki jo je naslovila na Taxi društvo, odgovor katerega je prejela dne 5. 5. 2010¹¹.
7. Agencija je dne 27. 5. 2010 na podjetje Aerodrom Ljubljana naslovila zahtevo za posredovanje podatkov¹². Podjetje Aerodrom Ljubljana je dne 14. 6. 2010 Agenciji posredovalo odgovor na zahtevo za posredovanje podatkov z dne 27. 5. 2010¹³.
8. Agencija je proti podjetju Aerodrom Ljubljana in Taxi društvu dne 21. 10. 2010, na podlagi 23. člena in 24. člena ZPOMK-1, izdala sklep o uvedbi postopka¹⁴ zaradi kršitev 6. člena ZPOMK-1. Izkazana je bila namreč verjetnost, da sta stranki postopka sklenili sporazum o določanju dodatnih pogojev glede opravljanja storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, s čimer sta taksistom, ki niso člani Taxi društva, omejili dostop na trg opravljanja avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika. Taxi društvo je naj bi poleg tega sprejelo sklep, s katerim je članom društva naložilo obveznost ravnanja v skladu s sprejetimi cenami, kar bi lahko povzročilo omejitve oziroma odpravo konkurence med člani Taxi društva.
9. Agencija je dne 12. 1. 2011 prejela priglasitev pooblastila za zastopanje stranke Aerodrom Ljubljana s strani Odvetniške družbe Kavčič, Rogl in Bračun, o.p., d.o.o.¹⁵, ter obenem prošnjo za vpogled v spis predmetne zadeve. Agencija je dne 13. 1. 2011 pooblaščenцу podjetja Aerodrom Ljubljana vročila fotokopije celotne dokumentacije predmetnega spisa od zaporedne številke 306-48/2010-1 do 306-48/2010-13¹⁶. Vpogled v spis in fotokopiranje zahtevanih dokumentov je bilo podjetju Aerodrom Ljubljana omogočeno še dne 15. 2. 2011, ko so bile podjetju vročene tudi fotokopije zahtevanih dokumentov iz predmetnega spisa¹⁷, dne 23. 2. 2011, ko so mu bile vročene tudi fotokopije zahtevanih dokumentov predmetnega spisa¹⁸, dne 23. 3. 2011¹⁹, ko so

⁵ Spletni portal AJPes, 14. 6. 2013, in spletna stran Taxi društva: <http://airporttaxi.si>.

⁶ Spletni portal AJPes, 14. 6. 2013.

⁷ Dokument št. 306-48/2010-1.

⁸ Dokument št. 306-48/2010-2, skupaj s prilogami k uradnemu zaznamku.

⁹ Dokument št. 306-48/2010-53.

¹⁰ Dokument št. 306-48/2010-3.

¹¹ Dokument št. 306-48/2010-7, skupaj z vsemi prilogami.

¹² Dokument št. 306-48/2010-8.

¹³ Dokument št. 306-48/2010-11.

¹⁴ Dokument št. 306-48/2010-12.

¹⁵ Dokument št. 306-48/2010-13.

¹⁶ Dokument št. 306-48/2010-14.

¹⁷ Dokument št. 306-48/2010-40.

¹⁸ Dokument št. 306-48/2010-44.

mu bile izročene tudi zahtevane fotokopije dokumentov predmetnega spisa, dne 23. 11. 2012, ko so bile pooblaščenцу izročene tudi fotokopije dokumentov predmetnega spisa od opr. št. 306-48/2010-49 do opr. št. 306-48/2010-72²⁰ ter nazadnje še dne 28. 1. 2013²¹, dne 30. 1. 2013 pa so mu bile vročene fotokopije posameznih zahtevanih dokumentov iz spisa²².

10. Dne 18. 1. 2011 je Agencija na 32 članov Taxi društva naslovila zahtevo za posredovanje podatkov²³, odgovore na predmetno zahtevo pa je Agencija od naslovnikov zahteve prejela do dne 14. 3. 2011²⁴.
11. Podjetje Aerodrom Ljubljana je dne 23. 2. 2012 Agenciji predložilo prvo pripravljalno vlogo²⁵ in dne 11. 7. 2012 drugo pripravljalno vlogo²⁶. Podjetje Aerodrom Ljubljana je dne 29. 1. 2013 podalo tretjo pripravljalno vlogo skupaj s predlogom zavez²⁷, dne 30. 1. 2013 pa izjavo o povzetku relevantnih dejstev²⁸. Agencija je dne 2. 4. 2013 s strani podjetja Aerodrom Ljubljana prejela četrto pripravljalno vlogo²⁹ skupaj s predlogom zavez. Podjetje Aerodrom Ljubljana je dne 10. 5. 2013 Agenciji predložilo peto pripravljalno vlogo³⁰ s spremenjenim in dopolnjenim predlogom zavez.
12. Agencija je dne 15. 3. 2011 Taxi društvu omogočila vpogled v predmetni spis ter izročila zahtevane fotokopije dokumentov predmetnega spisa³¹. Taxi društvu je bil vpogled v spis omogočen tudi dne 10. 12. 2012³² ter dne 19. 2. 2013³³.
13. Agencija je dne 9. 1. 2012 s strani [REDACTED] prejela Pogodbo X 37-04/2011 o taksi prevozih z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana³⁴.
14. Taxi društvo je dne 14. 6. 2012 Agenciji predložilo prvo pripravljalno vlogo³⁵, dne 15. 7. 2011 drugo pripravljalno vlogo³⁶ ter dne 26. 11. 2012 tretjo pripravljalno vlogo³⁷. Taxi društvo je dne 8. 1. 2013 podalo predlog zavez ter izjavo o povzetku relevantnih dejstev³⁸, dne 23. 1. 2013 pa še dopolnitev izjave o povzetku relevantnih dejstev³⁹, dne 30. 4. 2013 pa je Agencija prejela spremenjen in dopolnjen predlog zavez s strani Taxi društva⁴⁰.
15. Agencija je dne 2. 11. 2012 na vseh 26 članov Taxi društva naslovila Zahtevo za posredovanje podatkov⁴¹, katera je bila vsem naslovnikom vročena do dne

---

¹⁹ Dokument št. 306-48/2010-48.

²⁰ Dokument št. 306-48/2010-73.

²¹ Dokument št. 306-48/2010-92.

²² Dokument št. 306-48/2010-96.

²³ Dokument št. 306-48/2010-15.

²⁴ Dokumenti št. 306-48/2010-17, 306-48/2010-18, 306-48/2010-19, 306-48/2010-21 do 306-48/2010-35, 306-48/2010-37 do 306-48/2010-39, 306-48/2010-41 do 306-48/2010-43 ter 306-48/2010-46.

²⁵ Dokument št. 306-48/2010-45.

²⁶ Dokument št. 306-48/2010-50.

²⁷ Dokument št. 306-48/2010-94.

²⁸ Dokument št. 306-48/2010-95.

²⁹ Dokument št. 306-48/2010-107.

³⁰ Dokument št. 306-48/2010-110.

³¹ Dokument št. 306-48/2010-47.

³² Dokument št. 306-48/2010-81 in dokument št. 306-48/2010-82.

³³ Dokument št. 306-48/2010-101 in dokument št. 306-48/2010-102.

³⁴ Dokument št. 306-48/2010-52.

³⁵ Dokument št. 306-48/2010-49.

³⁶ Dokument št. 306-48/2010-51.

³⁷ Dokument št. 306-48/2010-74.

³⁸ Dokument št. 306-48/2010-86.

³⁹ Dokument št. 306-48/2010-88.

⁴⁰ Dokument št. 306-48/2010-109.

⁴¹ Dokument št. 306-48/2010-54.

16. 11. 2012. Odgovore naslovljencev na predmetno zahtevo je Agencija prejela do dne 30. 11. 2012⁴².

16. Agencija je dne 23. 11. 2012 prejela prošnjo pooblaščenca podjetja Aerodrom Ljubljana za sestanek⁴³ z namenom predstavitve dodatnih pojasnil stališč podjetja Aerodrom Ljubljana in pridobitve dodatnih informacij s strani Agencije. Agencija je dne 27. 11. 2012 izvedla sestanek s predstavniki podjetja Aerodroma Ljubljana⁴⁴ v zvezi z dodatnimi navedbami glede očitane kršitve in naslednjih korakov Agencije pri vodenju postopka v predmetni zadevi.
17. Dne 7. 12. 2012 je Agencija v predmetni zadevi izdala povzetek relevantnih dejstev⁴⁵, ki je bil podjetju Aerodrom Ljubljana vročen dne 28. 12. 2012, Taxi društvu pa dne 8. 12. 2013. Podjetje Aerodrom Ljubljana je dne 30. 1. 2013 Agenciji predložilo izjavo o povzetku relevantnih dejstev⁴⁶, Taxi društvo je izjavo o povzetku relevantnih dejstev⁴⁷ podalo dne 8. 1. 2013.
18. Dne 11. 2. 2013⁴⁸ in 14. 2. 2013⁴⁹ je Agencija obe stranki obvestila o zavrnitvi predlaganih zavez.
19. Agencija je dne 18. 3. 2013 izvedla sestanek⁵⁰ z obema strankama postopka o predlogu zavez v predmetnem postopku.

IV. Dejansko stanje

20. Na podlagi Zakona o letalstvu⁵¹ je Aerodrom Ljubljana upravljavec Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, zato mora zagotavljati z zakonom predpisane dejavnosti⁵². Med dejavnosti, ki jih Aerodrom Ljubljana mora zagotavljati na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, spada tudi organiziranje avto taksi službe za prevoz potnikov z in na Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana oziroma pogojev za njeno izvajanje. V ta namen zagotavlja Aerodrom Ljubljana na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana tudi parkirne površine za opravljanje teh storitev, informacijske točke za obveščanje potnikov o možnostih navedenih storitev in ostale potrebne pogoje za opravljanje storitev avto taksi prevozov. Aerodrom Ljubljana je za zagotavljanje teh storitev do 1. 4. 2009 sklepal individualne pogodbe s posameznimi taksisti za opravljanje avto taksi storitev, s 1. 4. 2009 pa je sklenil prvo Pogodbo o taksi prevozih z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana (v nadaljevanju: Pogodba) za opravljanje avto taksi prevozov s Taxi društvom (Pogodba št. X 37-01/2009). Ta Pogodba je imela rok veljavnosti do 30. 9. 2009, navedeno Pogodbo pa sta stranki postopka podaljševali vsako leto tako, da sta sklepali nove Pogodbe z omejeno časovno veljavnostjo⁵³.
21. Aerodrom Ljubljana organizira stalno avto taksi postajo pred pristaniško stavbo na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, ki jo lahko uporabljajo le vozniki taksijev, ki so združeni v Taxi društvo, ki ima z Aerodromom Ljubljana sklenjeno pogodbo o avto taksi

⁴² Dokumenti št. 306-48/2010-56 do 306-48/2010-61 in 306-48/2010-63 do 306-48/2010-65, 306-48/2010-68 do 306-48/2010-71, 306-48/2010-75, 306-48/2010-77 in 306-48/2010-79.

⁴³ Dokument št. 306-48/2010-74.

⁴⁴ Dokument št. 306-48/2010-78.

⁴⁵ Dokument št. 306-48/2010-80.

⁴⁶ Dokument št. 306-48/2010-95.

⁴⁷ Dokument št. 306-48/2010-86.

⁴⁸ Dokument št. 306-48/2010-98.

⁴⁹ Dokument št. 306-48/2010-100.

⁵⁰ Dokument št. 306-48/2010-106.

⁵¹ Uradni list RS, št. 64/10 – UPB2.

⁵² Glej točko 2 obrazložitve te odločbe.

⁵³ Glej dokumente št. 306-48/2010-11, 306-48/2010-45 in 306-48/2010-52.

prevozih z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Aerodrom Ljubljana je do 1. 4. 2009 posloval s številnimi posameznimi avto taksi prevozniki, s 1. 4. 2009 pa je, kot že navedeno, sklenil Pogodbo o taksi prevozih z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana le s Taxi društvom, v katerega se je včlanilo 31 dotedanjih posameznih avto taksi prevoznikov.

22. V skladu s Pogodbo je Aerodrom Ljubljana Taxi društvu zagotovil vse pogoje za opravljanje storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, med katere sodijo tudi parkirna mesta v prvi vrsti pred letališko stavbo, pisarna v neposredni bližini vhoda in izhoda v letališko stavbo, kjer je zagotovljena informacijska točka za potnike, ki potrebujejo usluge Taxi društva, letališko stavbo je opremil s tablam in kašipoti, ki vodijo potnike do mest in pisarne Taxi društva, prav tako pa je članom Taxi društva, ki zaradi vrstnega reda ne morejo v določenem trenutku stati na parkirnih mestih pred letališko stavbo, omogočil parkiranje na parkirnih mestih v garažni hiši.
23. Opravljanje avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana na izvedbeni ravni urejajo notranji akti društva, in sicer Pravila Taxi društva Letališče Ljubljana (v nadaljevanju: Pravila), Pravilnik o opravljanju taksi dejavnosti članov Taxi društva Letališče Ljubljana (v nadaljevanju: Pravilnik) in Disciplinski pravilnik Taxi društva Letališče Ljubljana (v nadaljevanju: Disciplinski pravilnik)⁵⁴. Taxi društvo kvoto svojih članov ureja glede na potrebe Aerodroma Ljubljana po avto taksi prevozih. Zainteresirani subjekti morajo za vstop v Taxi društvo izpolnjevati splošne pogoje za opravljanje avto taksi prevozov, poleg tega pa morajo Taxi društvu plačati letno članarino v višini 800 EUR⁵⁵. Navkljub izpolnjevanju vseh navedenih pogojev ima Taxi društvo skladno s Pravili možnost zavrniti vsakega interesenta, kadar je razpoložljiva kvota taksistov za opravljanje taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana že dosežena⁵⁶. Agencija poudarja, da razpoložljiva kvota taksistov za opravljanje taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana ni določena, temveč je stvar dogovora med Aerodromom Ljubljana in Taxi društvom glede na potrebe in zahteve Aerodroma Ljubljana, kar izhaja iz 15. člena Pogodbe.

V. Presoja ravnanj z vidika pravil konkurence

24. Agencija uvodoma pojasnjuje, da v nadaljevanju utemeljuje verjetnost obstoja kršitve, kot izhaja iz povzetka relevantnih dejstev in ob upoštevanju vlog obeh strank postopka, podanih do izdaje povzetka relevantnih dejstev. Glede na besedilo Uredbe 1/2003⁵⁷ odločba o zavezah ne sme vsebovati opredelitve organa o tem, ali obstaja kršitev protikonkurenčnih določb. Zaradi dejstva, da je Agencija v predmetnem postopku sprejela zaveze, ki sta jih predlagali stranki postopka, se do navedb v vlogah strank postopka, podanih po predloženih zavezah, ni opredeljevala. Odločba o zavezah temelji na ugotovitvah Agencije, opredeljenih v povzetku relevantnih dejstev, zato Agencija kršitve ni dokončno ugotavljala niti se ni opredeljevala do navedb strank, danih po predlogu zavez.

⁵⁴ Dokument št. 306-48/2010-7.

⁵⁵ Taxi društvo je na svoji občni seji dne 22. 6. 2009 sprejelo sklep o dvigu članarine z obstoječih 50 EUR na 800 EUR, kar pomeni dvig kar za 800 %.

⁵⁶ Iz zapisnika o razpravi na občnem zboru Taxi društva z dne 22. 6. 2009 izhaja, da so člani Taxi društva želeli doseči izjemno restriktiven pristop pri vstopanju novih članov v društvo, saj so se pritoževali nad premajhnim obsegom dela na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana ter prevelikim številom članov društva, ki opravljajo prevoze.

⁵⁷ Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. 12. 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe, OJ L 001, z dne 4. 1. 2003; v nadaljevanju: Uredba 1/2003.

V.I Pristojnost

25. Agencija je v skladu z 12. členom ZPOmK-1 organ, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem ZPOmK-1.

V.II Pojem podjetja/podjetniškega združenja

26. ZPOmK-1 v 1. točki 3. člena opredeljuje pojem podjetje kot subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegovo pravnoorganizacijsko obliko in lastninsko pripadnost.
27. Podjetje Aerodrom Ljubljana je skladno z Zakonom o gospodarskih družbah⁵⁸ (v nadaljevanju: ZGD) organizirano kot delniška družba. Iz pregleda dejavnosti podjetja Aerodrom Ljubljana je nedvomno razvidno, da opravlja gospodarsko dejavnost na trgu⁵⁹. Tako Agencija v predmetni zadevi ugotavlja, da je Aerodrom Ljubljana podjetje v smislu določbe 3. člena ZPOmK-1 in se zanj uporabljajo določbe ZPOmK-1.
28. Podjetje je tudi podjetniško združenje, ki neposredno ne opravlja gospodarske dejavnosti, vendar vpliva ali bi lahko vplivalo na ravnanje podjetij na trgu. Pod pojem združenje se zaradi ekstenzivnega razumevanja v teoriji in praksi lahko kvalificira kakršnokoli telo, ki predstavlja interese svojih članov. V pojem podjetniškega združenja sodijo različne oblike podjetniških povezav, katerim je skupna značilnost vzpostavitev organa odločanja, ki za združenje izraža voljo⁶⁰. Za podjetniška združenja se tako štejejo tudi z zakonom ustanovljena združenja in ni pomembno, ali je združenju priznana lastnost pravne osebe⁶¹. Ni pomembno tudi, ali so takšna združenja osebe javnega prava, kot tudi ne dejstvo, da v skladu z zakonodajo izvajajo določena javna pooblastila oziroma da je za imenovanje organov potrebno soglasje organov javne oblasti⁶².
29. Iz navedenega izhaja, da je pojem podjetniškega združenja v konkurenčnem pravu opredeljen zelo široko. Nujne značilnosti podjetniških združenj v smislu konkurenčnega prava pa so: zavestno vzpostavljena organizacija, obstoj članov z določljivim krogom podjetij in možnost vpliva organizacije na tržno ravnanje podjetij članov (formalen ali neformalen).⁶³
30. V Taxi društvo so se združili taksisti, ki delujejo na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Podlaga za ustanovitev Taxi društva je Zakon o društvih⁶⁴. Kot izhaja iz vpogleda v Poslovni register Slovenije ter odločbe o vpisu Taxi društva v register društev⁶⁵, ima Taxi društvo status pravne osebe. Iz navedenega izhaja, da je Taxi društvo zavestno vzpostavljena organizacija.
31. Člani Taxi društva so, kot je bilo že navedeno *supra*, združeni v društvu kot pravni osebi. V Taxi društvo so se združili taksisti, ki so imeli sklenjene individualne pogodbe z Aerodromom Ljubljana in ki opravljajo avto taksi prevoze z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, namen Taxi društva pa je nudenje pomoči svojim članom pri organizaciji

⁵⁸ Uradni list RS, št. 65/09-UPB3, 83/09 Odl.US, 33/11, 91/11, 100/11 Skl.US, 32/12, 57/12, 44/13 Odl.US.

⁵⁹ Glej točko 2 te odločbe.

⁶⁰ Grilc, Peter *et altera*, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 107.

⁶¹ Grilc, Peter *et altera*, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 63.

⁶² Grilc, Peter *et altera*, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 108.

⁶³ Grilc, Peter *et altera*, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 63.

⁶⁴ Uradni list RS, št. 64/11 – UPB2.

⁶⁵ Glej dokument št. 306-48/2010-7.

prevozov, zastopanje interesov članov, spremljanje taksi dejavnosti ter povezovanje članov za kvalitetne storitve. Taxi društvo je tudi podpisnik Pogodbe o opravljanju taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana z Aerodromom Ljubljana. Agencija je že v 4. točki obrazložitve te odločbe navedla in utemeljila, kdo so člani Taxi društva in od kod je članstvo razvidno. V nadaljevanju pa Agencija pojasnjuje, zakaj šteje, da so člani Taxi društva podjetja v smislu določb konkurenčnega prava. Člani Taxi društva so namreč prevozniki, ki opravljajo gospodarsko dejavnost na trgu, saj opravljajo avto taksi prevoze na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, torej storitve proti plačilu na trgu. Iz primerjalne prakse izhaja, da se tudi fizična oseba šteje za podjetje, če opravlja gospodarsko dejavnost⁶⁶, ki je vsaka dejavnost ponujanja dobrin in storitev na trgu⁶⁷. Vsi taksisti, člani Taxi društva, opravljajo storitve avto taksi prevozov v pravnoorganizacijskih oblikah v skladu z določbami ZGD (samostojni podjetniki oziroma družbe z omejeno odgovornostjo), zato navedeno glede fizičnih oseb, ki se štejejo za podjetja, *a fortiori* velja za subjekte v predmetni zadevi. Ker opravljajo taksisti, člani društva, gospodarsko dejavnost proti plačilu na trgu, štejejo za podjetja v smislu določb ZPOMK-1. Iz navedenega izhaja, da ima Taxi društvo določljiv krog članov, ki štejejo za podjetja, določljiv krog članstva pa je razviden iz tabele članstva⁶⁸, ki je tudi priloga Pogodbe.

32. Po mnenju Agencije je Taxi društvo kot društvo, ustanovljeno z namenom nastopanja nasproti podjetju Aerodrom Ljubljana in urejanja odnosov med taksisti, združenimi v Taxi društvo, in Aerodromom Ljubljana, imelo vpliv na tržno delovanje svojih članov. Taksisti, ki želijo delovati na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, morajo biti včlanjeni v to društvo, saj je možnost delovanja in sklepanja pogodbe z Aerodromom Ljubljana pridržana zgolj Taxi društvu. Društvo v skladu s Pravilnikom zavezuje člane k izvajanju s strani Aerodroma Ljubljana potrjenih cen avto taksi prevozov, določa pogoje za opravljanje avto taksi prevozov na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana in na podlagi pogodbenega odnosa z Aerodromom Ljubljana zagotavlja storitve avto taksi prevozov na upoštevnem trgu⁶⁹. Navedeno kaže na to, da ima Taxi društvo možnost vplivati na tržno ravnanje svojih članov. Vpliv na trg je mogoč, če se člani ukvarjajo z enako dejavnostjo, kar pomeni, da jih povezuje upošteveni trg. Taxi društvo ima na podlagi statutarne pooblastil možnost vplivati na ravnanje podjetij članov (t.j. taksistov, ki delujejo na območju Letališča Jožeta Pučnika), kar se kaže v obliki formalnih aktov. Taxi društvo je s sprejetjem formalnega akta tudi vplivalo na ravnanje svojih članov na trgu, in sicer s sprejemom Pravilnika in Pravil, s statutarne določeno pristojnostjo za omogočanje opravljanja avto taksi prevozov članom Taxi društva na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana⁷⁰ ter potrjevanjem cen avto taksi prevozov. Taxi društvo je po mnenju Agencije določilo pogoje za vstop v Taxi društvo, saj ima v skladu s Pravili upravni odbor tega društva pravico dolžnost izdati negativno soglasje prošnji za članstvo, če ima kakršnekoli pomisleke o prosilcu za članstvo, kot tudi, če ni ovir za članstvo, vendar je številčna kvota taksistov na letališču že dosežena⁷¹. Iz navedenega izhaja, da številčna kvota sicer ni določena, temveč je predmet dogovora z Aerodromom Ljubljana, kot je Agencija že poudarila *supra*.

⁶⁶ Odločba Evropske Komisije IV/26.949 – AOIP/Beyrard (OJ L 6, 13.1.1976, p.8), točka II(2). Sodba Sodišča prve stopnje z dne 13. december 2006 v zadevi Fédération nationale de la coopération bétail et viande (FNCBV) (T-217/03) and Fédération nationale des syndicats d'exploitants agricoles (FNSEA) and Others (T-245/03) v Commission of the European Communities (2006), T-217/03 in T-245/03, ECR II-0498, str. 5.

⁶⁷ Sodba sodišča prve stopnje v zadevi Consiglio Nazionale degli spedizionieri Doganali v Commission (2000), T-513/93, ECR II-1807, para. 36 in naslednji, in 3. člen ZPOMK-1.

⁶⁸ Dokument št. 306-48/2010-7.

⁶⁹ Glede opredelitve upoštevnega trga glej poglavje Upošteveni trg v tej odločbi.

⁷⁰ Glej 13. člen Pravil Taxi društva Letališča Ljubljana, dokument št. 306-48/2010-7.

⁷¹ Glej 15. člen Pravil Taxi društva Letališča Ljubljana, dokument št. 306-48/2010-7.

33. Na podlagi vsega zgoraj navedenega Agencija zaključuje, da je tudi Taxi društvo podjetje oziroma podjetniško združenje v smislu določbe 3. člena ZPOmK-1 in se zanj uporabljajo določbe ZPOmK-1.

V.III Upoštevni trg

34. Upoštevni trg je v skladu s šesto točko 3. člena ZPOmK-1 trg, ki ga določata upoštevni proizvodni/storitveni trg in upoštevni geografski trg.
35. Agencija meni, da je treba upoštevni trg v predmetni zadevi opredeliti kot trg avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, kar bo natančneje pojasnjeno v nadaljevanju te odločbe.
36. Kot upoštevni geografski trg je Agencija določila območje Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana.

V.IV Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

37. Upoštevni proizvodni/storitveni trg je v skladu s sedmo točko 3. člena ZPOmK-1 trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe
38. Agencija je upoštevni proizvodni/storitveni trg opredelila kot trg avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana z mest, rezerviranih za taksiste. Agencija je sicer preučila tudi možnosti za širšo opredelitev upoštevnega proizvodnega/storitvenega trga, vendar ni našla zadostnih in prepričljivih argumentov, ki bi takšno opredelitev utemeljili. Argumente za širšo opredelitev upoštevnega trga v svojih pripravljalnih vlogah navajata tudi obe stranki postopka⁷². Določitev upoštevnega trga je podprta tudi z dosedanja prakso Agencije, prakso Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (v nadaljevanju: OECD), prakso Evropske komisije in prakso organov za varstvo konkurence drugih držav članic. Agencija kljub temu, da v predmetni zadevi ne vodi postopka zaradi kršitve določb Pogodbe o delovanju Evropske unije, primeroma oziroma ilustrativno navaja tudi sodno prakso Evropske komisije in obeh Sodišč Evropske unije ter se sklicuje na referenčne primere in odločitve navedenih institucij.
39. Glede na zgoraj navedeno, storitve avto taksi prevozov na Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, ki se opravljajo z najrazličnejših destinacij v Republiki Sloveniji in tudi izven njenih meja, ne predstavljajo ekvivalenta navedenim storitvam avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika, saj gre pri tem za različne načine opravljanja avto taksi prevozov na Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana. V skladu s prakso OECD in organov za varstvo konkurence ostalih držav članic je trg avto taksi prevozov opredeljen kot trg prevozov od ene do druge točke z osebnimi avtomobili⁷³. Ločiti je torej treba storitve avto taksi prevozov od linijskih prevozov, ki se opravljajo na vnaprej določenih progah z vnaprej določenimi postajališči brez oziroma z omejeno možnostjo izbire postajališč s strani potnikov. V okviru trga opravljanja storitev avto taksi prevozov se ta trg deli na trg opravljanja storitev avto taksi prevozov z naključnim ustavljanjem mimoidočega taksija ("*hail market*"), trg telefonskega ali siceršnjega (pred)naročila avto taksi prevoza ("*pre-booked*") in trg storitve avto taksi prevozov z mest, rezerviranih za taksiste ("*the rank*"). Prva dva trga v predmetni zadevi ne predstavljata relevantnega upoštevnega trga oziroma ti storitvi zaradi različnega načina izvajanja nista upoštevni v konkretni zadevi,

⁷² Glej dokument št. 306-48/2010-45 in dokument št. 306-48/2010-49.

⁷³ Glej dokument Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj DAF/COMP(2007)42, z dne 11. 9. 2008, str. 18.

zato se je Agencija pri svoji analizi osredotočila naupoštevni trg opravljanja avto taksi prevozov z mest, rezerviranih za taksiste, za t.i. naključne potnike⁷⁴.

40. Agencija je v skladu z gornjo definicijo in upošteva specifične okoliščine opravljanja storitev avto taksi prevozov na letališču, kjer so v okviru upoštevne trga pomembni zgolj potniki, ki so prispeli na letališče ter potrebujejo prevoz z letališča na različne destinacije, kot upoštevni trg določila opravljanje avto taksi prevozov z mest, rezerviranih za taksiste, z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana.
41. Navedeno potrjuje tudi Taxi društvo v svoji pripravljalni vlogi⁷⁵, kjer navaja, da so stranke taksistov na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana pretežno tujci, katerih je po oceni društva celo 90 %, kar pritrjuje naziranju Agencije, da gre v pretežni meri za naključne potrošnike, ki potrebujejo avto taksi prevoze s parkirnih mest za taksiste neposredno pred letališko stavbo, kar izključuje storitve avto taksijev na klic in naključno ustavljanje taksistov na cesti.
42. Agencija je v okviru analize presojala tudi zamenljivost povpraševanja po navedenih storitvah prevozov, in sicer je primerjala storitve avto taksi prevozov z ostalimi oblikami prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, kot so npr. transferni prevozi ponudnikov tovrstnih storitev (t.i. "Shuttle"), agencijski prevozi potnikov, ki potujejo v okviru aranžmajev in jih opravljajo v pretežni meri turistične agencije, dogovorjeni individualni prevozi gostov različnih hotelov v njihovi lastni organizaciji⁷⁶. Glede na značilnosti omenjenih vrst prevozov Agencija meni, da v konkretnem primeru ne gre za substitute na strani povpraševanja, saj storitev taksi prevoza, kot jo je Agencija opredelila za potrebe predmetnega postopka in ki pomeni individualen prevoz z osebnim avtomobilom z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana do naključno izbrane točke s strani vsakega posameznega potnika, ni primerljiva s storitvijo linijskega prevoza. Med te sicer sodijo transferni prevozi in linijski prevozi zasebnikov z Letališča Jožeta Pučnika s kombiji oziroma večsedežnimi vozili do vnaprej določenih destinacij z vnaprej določenimi postanki na poti. Pri omenjenih vrstah prevoza je potnik omejen na nekaj določenih destinacij, primoran je čakati na zapolnitev večsedežnega vozila oziroma na določene ure, ob katerih se opravljajo ti prevozi, nenazadnje pa tudi ne gre za isti nivo storitve, saj je taksi prevoz individualen prevoz, medtem ko gre pri navedenih oblikah za skupinske prevoze, kjer je kvalitativna razlika torej očitna.
43. Na tem mestu Agencija poudarja še, da tudi niso zamenljive storitve avto taksi prevozov članov društva, ki imajo "rezerviranih" 6 atraktivnih parkirnih mest v prvi vrsti pred letališko stavbo skupaj s kašipotom v okviru letališča, ki potnike vodi do vozil članov Taxi društva oziroma do pisarne Taxi društva, ki je v letališki stavbi in neposredni bližini taksistov Taxi društva, z ostalimi ponudniki avto taksi prevozov, ki prav tako opravljajo avto taksi prevoze z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Slednji namreč nimajo rezerviranih ekskluzivnih mest za parkiranje taksi vozil v neposredni bližini letališke stavbe, temveč jim je na voljo zgolj cona kratkotrajnega brezplačnega parkiranja (30 min) v drugi vrsti ali pa plačljiva parkirišča v oddaljeni pokriti garažni hiši ali zunanjem parkirišču. Zaradi vsega navedenega lahko z obstoječimi možnostmi, torej brez mest, rezerviranih za taksiste, ki niso člani društva, v neposredni bližini letališke

⁷⁴ Gre za potnike, ki potrebujejo storitev avto taksi prevoza z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, za kar se poslužujejo ponudnikov, ki ponujajo te prevoze z mest, rezerviranih za taksiste na upoštevne trgu. Za potrebe tega postopka se Agencija torej ne osredotoča na potnike, ki povprašujejo po storitvah na v tej točki navedenih ostalih trgih avto taksi prevozov.

⁷⁵ Dokument št. 306-48/2010-49.

⁷⁶ Navedeno kot substitut v svoji pripravljalni vlogi (dokument št. 306-48/2010-49) navaja Taxi društvo in navaja tudi nekatere konkretne posameznike, ki opravljajo takšne vrste prevozov. Glej tudi odgovore na Zahteve za posredovanje podatkov, dokumenti opr. št. 306-48/2010-17, 306-48/2010-18, 306-48/2010-19, 306-48/2010-21 do 306-48/2010-35, 306-48/2010-37 do 306-48/2010-39, 306-48/2010-41 do 306-48/2010-43 ter 306-48/2010-46.

stavbe, ti taksisti opravijo zgolj zanemarljiv del storitev prevozov naključnih potnikov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, sicer pa njihove storitve niso zamenljive s storitvami avto taksi prevozov članov Taxi društva.

V.V Upoštevni geografski trg

44. Upoštevni geografski trg je v skladu z osmo točko 3. člena ZPOmK-1 trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevnem proizvodnem/storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni, in ki ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni.
45. Agencija se je glede na specifičnost opravljanja storitev avto taksi prevozov na letališču, ki je v tem, da so uporabniki storitev, kot so opredeljene za potrebe tega postopka, letalski potniki, ki prihajajo na Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, pri opredelitvi geografskega trga omejila na območje Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, saj si ponudniki storitev, ki opravljajo storitve na upoštevnem storitvenem trgu v konkretni zadevi, konkurirajo pri pridobivanju potnikov zgolj na tem območju.
46. Agencija na tem mestu zavrača argumentacijo stranke Aerodrom Ljubljana iz pripravljalne vloge⁷⁷, da je treba kot upoštevni geografski trg opredeliti celotno območje Republike Slovenije, ker taksisti z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana stranke vozijo na destinacije znotraj celotne Republike Slovenije. V skladu s konceptom geografskega trga je namreč za določitev pomembno območje, kjer se srečujeta ponudba in povpraševanje po navedeni storitvi. Agencija je kot upoštevni storitveni trg opredelila storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, torej gre za ponudbo in povpraševanje po storitvah, ki se glede na določen upoštevni storitveni trg srečata zgolj na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, od koder se opravljajo relevantni prevozi, medtem ko so končne destinacije teh prevozov za določitev upoštevnege geografskega trga popolnoma irelevantne.
47. Nenazadnje je upoštevni geografski trg enako, kot ga za potrebe tega postopka opredeljuje Agencija, opredeljen tudi v sami Pogodbi, kjer je izrecno navedeno v preambuli, da ureja prevoze z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, torej se sporazum, ki je predmet obravnave te odločbe, nanaša zgolj na prevoze z omenjenega letališča, kar subsekvентno pomeni, da širša opredelitev upoštevnege geografskega trga, po mnenju Agencije ni utemeljena.

V.VI Prepoved omejevalnih sporazumov, sklepov podjetniških združenj in usklajenih ravnanj (6. člen ZPOmK-1)

48. ZPOmK-1 v prvem odstavku 6. člena določa, da so prepovedani in nični sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja (v nadaljevanju tudi: omejevalni sporazumi), katerih cilj ali učinek je preprečevati, omejevati ali izkrivljati konkurenco na ozemlju Republike Slovenije. Zlasti je prepovedano neposredno ali posredno določanje nakupnih ali prodajnih cen ali drugih poslovnih pogojev, omejevanje ali nadziranje proizvodnje ali prodaje, razdelitev trga ali vira nabave med udeleženci. Navedene prepovedi ZPOmK-1 določa zgolj primeroma in torej ne izključuje prepovedi drugih sporazumov, ki izpolnjujejo elemente generalne klavzule iz prvega odstavka citiranega člena.

⁷⁷ Glej dokument opr. št. 306-48/2010-45.

V.VII Prepovedani sporazumi

49. Na podlagi 6. člena ZPOmK-1 so prepovedani tako vertikalni kot horizontalni sporazumi med podjetji⁷⁸. Vertikalni sporazumi so sklenjeni med podjetji, ki so aktivna na različnih ravneh proizvodnega oziroma storitvenega procesa oziroma na različnih proizvodnih oziroma storitvenih ravneh, in ki so se sporazumela o pogojih, pod katerimi udeležena podjetja lahko kupujejo, prodajajo ali preprodajajo blago in/ali storitve⁷⁹.
50. Za omejevalni sporazum gre v primeru, ko se podjetja oziroma stranke zavežejo k skupnemu načrtu, ki omejuje ali lahko omejuje njihovo samostojno sprejemanje poslovnih odločitev, tako da določijo okvir njihovega vzajemnega ravnanja oziroma način, kako se vzdržati določenega ravnanja na trgu.
51. Za obstoj sporazuma zadostuje, da zadevna podjetja izrazijo skupni namen, da bodo na trgu ravnala na določen način⁸⁰. Sporazum je lahko usten ali pisen, pri čemer se ne zahteva nobene obličnosti, niti pogodbenih kazni v primeru njegovega nespoštovanja. Sporazum lahko izhaja iz določenega ravnanja strank.⁸¹
52. Pojem sporazuma v skladu s 6. členom ZPOmK-1 se ne prekriva s civilnopravnim pojmom pogodbe. Še več, v primeru dolgotrajnih kompleksnih kršitev se pojem sporazum ne nanaša zgolj na celovit načrt, ki je bil izrecno dogovorjen, ampak tudi na izvajanje tega, kar je bilo dogovorjeno, in sicer na podlagi ustaljenega mehanizma in z zasledovanjem istega skupnega namena. Pojem sporazuma tako ne pomeni zgolj osamljenega dejanja, ampak vrsto dejanj ali ravnanj⁸².
53. Pri vertikalnih sporazumih gre za sporazume, sklenjene med dvema podjetjema⁸³ na različnih koncih proizvodne oziroma storitvene verige. Gre torej za sporazume med podjetji, ki ne delujejo na isti ravni proizvodne oziroma storitvene verige, torej ne gre za odnos heterarhičnosti.
54. Aerodrom Ljubljana je upravljavec Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, katerega glavna dejavnost je upravljanje Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana z zagotavljanjem pristankov in vzletov letal na tem letališču, med obveznosti upravljavca pa spada tudi organiziranje avto taksi službe na območju tega letališča. Zaradi izpolnjevanja te obveznosti je Aerodrom Ljubljana sklenil sporazum s Taxi društvom, s katerim je obveznost zagotavljanja avto taksi prevozov na omenjenem letališču na izvedbeni ravni poveril Taxi društvu. Aerodrom Ljubljana je kot upravljavec letališča en del svojih obveznosti na izvedbeni ravni uredil tako, da je sklenil Pogodbo z izvajalcem storitve, t.j. Taxi društvom, v katerega se je združilo omejeno število taksistov, in kateri imajo na podlagi Pogodbe pravico opravljati avto taksi službo na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana.
55. Nedvomno je, da gre v predmetni zadevi za podjetji, ki delujeta na različni ravni proizvodnega oziroma storitvenega procesa, saj je Aerodrom Ljubljana upravljavec Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, Taxi društvo pa izvajalec ene od postranskih obveznosti, katere mora zagotavljati Aerodrom Ljubljana. Pogodba, sklenjena med

⁷⁸ O tem se je jasno izreklo tudi Sodišče Evropske Unije v zadevah 56/64 in 58/64 *Consten and Grundig v. Commission*, 1996 ECR 299, 1966 CMLR 418.

⁷⁹ Obvestilo Komisije - Smernice o vertikalnih omejitvah (UL št. 2000/C 291/01), paragraf 24; glej tudi publikacijo britanskega organa za varstvo konkurence Office of fair trading (OFT) *Vertical agreements*, dostopno na naslovu: http://www.oft.gov.uk/shared_of/business_leaflets/ca98_guidelines/oft419.pdf.

⁸⁰ Združene zadeve T-305/94 idr. *Limburgse Vinyl Maatschappij N.V. in drugi proti Komisiji*, (1999) ECR II-931, paragraf 715.

⁸¹ Zadeva T-9/99 *HFB Holding für Fernwärmetechnik Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG in drugi proti Komisiji*, (2002) ECR II-1487, paragraf 199.-207.

⁸² Zadeva C 49/92P *Komisija proti Anic Partecipazioni SpA*, (1999) ECR I-4125, paragraf 81.

⁸³ Glej točko 26 te odločbe za pojem podjetja za potrebe tega postopka.

podjetjema, pomeni torej vertikalni sporazum, sklenjen med Aerodromom Ljubljana kot upravljavcem na zgornji strani storitvene verige in Taxi društvom kot izvajalcem na spodnji strani storitvene verige, ki ima na podlagi pogodbe s strani Aerodroma Ljubljana kot upravljavca podeljeno pravico do izvajanja avto taksi službe na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana.

56. V zvezi z ugovorom stranke Aerodrom Ljubljana iz pripravljalne vloge⁸⁴, da opredelitev Agencije iz sklepa o uvedbi postopka, po kateri naj bi Pogodba predstavljala sporazum, ne vzdrži pravne presoje, saj je bil objektivni namen stranke Aerodrom Ljubljana, da se zagotovi stalna avto taksi služba na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, Agencija pojasnjuje, da zagotavljanje navedene storitve z vidika prava varstva konkurence *strictu sensu* ni sporno, vendar način, na katerega Aerodrom Ljubljana zagotavlja navedeno storitev, vzbuja pomisleke z vidika varstva konkurence. Stalnost storitve je mogoče po mnenju Agencije zagotavljati tudi brez določanja dodatnih pogojev za ponudnike teh storitev, zato zagotavljanje stalne taksi službe ni in ne more biti izgovor za posledično izključitev obstoječe in potencialne konkurence. Agencija zavrača tudi argument stranke Aerodrom Ljubljana iz pripravljalne vloge⁸⁵, da predmetna Pogodba ne predstavlja sporazuma zaradi odsotnosti soglasja volj, saj sta naslovnik te odločbe sklenila Pogodbo, pogodbe pa so vzorčni primer izraženega soglasja volj med pogodbenima strankama. Nenazadnje to potrjuje tudi Taxi društvo v svoji pripravljalni vlogi⁸⁶, kjer navaja, da gre pri predmetni Pogodbi glede na njen namen in vsebino za sporazum, ter da sta naslovnik te odločbe sklenila pogodbo za izvajanje stalnih in rednih avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Nedvomno je torej, da je bil s strani obeh pogodbenih strank izražen zanesljiv izraz namena strank, da skleneta Pogodbo s prav takšno vsebino.

V.VIII Sklep podjetniškega združenja

57. Sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, katerih cilj ali učinek je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na trgu Republike Slovenije, so po določbi 6. člena ZPOmK-1 prepovedani.
58. Sklep podjetniškega združenja je v nasprotju s sporazumom ali usklajenim ravnanjem enostranski pravni akt, ki nastane po volji organizacije in ne po volji samih podjetij. Omejevalno ravnanje se lahko pojavi v obliki obvezujočih ali neobvezujočih sklepov podjetniških združenj. Za podjetniška združenja je značilna vzpostavitev organa odločanja, ki za takšno povezavo izraža voljo⁸⁷.
59. Podjetniška združenja lahko s svojimi sklepi negativno vplivajo na konkurenco na trgu na različne načine. Eden od resnejših primerov omejevanja konkurence na trgu je podan ravno takrat, kadar združenje zaveže člane k spoštovanju določenih cen. Kadar gre za prakso, npr. določanje cen, pri kateri sodeluje večje število subjektov, je vloga podjetniškega združenja še posebej pomembna, saj se preko podjetniškega združenja zagotovi spoštovanje sprejetih cen med udeleženiimi subjekti in sistem nadzora nad izvajanjem sprejetih cen v praksi. Čeprav npr. takšne sklepe sprejema organ vodenja ali upravljanja in tako ne gre za izvirno izraženo voljo članov, ne moremo govoriti o popolni neodvisnosti. Temeljni primer prepovedanega omejevalnega ravnanja podjetniškega

⁸⁴ Dokument št. 306-48/2010-45.

⁸⁵ *Ibidem*.

⁸⁶ Dokument št. 306-48/2010-49.

⁸⁷ Glej tudi Grilc, P., *et altera*, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 107 in 108.

združenja so gotovo obvezujoči omejevalni sklepi, ki so glede na statutarno ureditev združenja tudi sankcionirani⁸⁸.

60. Občni zbor Taxi društva je na svoji seji dne 22. 6. 2009 sprejel formalni sklep, in sicer Pravilnik, v katerem je v 18. členu določeno, da se morajo člani Taxi društva držati priporočenih cen uprave Aerodroma Ljubljana. Cene storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana so določene v Pogodbi, ki sta jo podpisala oba naslovnika te odločbe. Pravilnik je obvezujoč za vse člane Taxi društva, za nespoštovanje njegovih določb pa so predvidene tudi sankcije, in sicer opomin, javni opomin, prepoved opravljanja dejavnosti prevozov v društvu za dobo do 60 dni in izključitev iz društva⁸⁹. Kršitve obravnava disciplinska komisija Taxi društva. Dejstvo, da v praksi ne pride do uporabe sankcij zaradi nespoštovanja določb, kot to zatrjuje Taxi društvo v svoji pripravljalni vlogi⁹⁰, ne pomeni, da ne gre za prepovedan sklep podjetniškega združenja, katerega cilj je zagotoviti spoštovanje s strani Aerodroma Ljubljana določenih cen v praksi preko zagroženih sankcij.
61. Namen predmetnega sklepa Taxi združenja je bil po mnenju Agencije zagotoviti ravnanje v skladu s strani Aerodroma Ljubljana sprejetim cenikom za opravljanje storitev avto taksi prevozov, določenih s Pogodbo, za namen tega pa so s Pravilnikom natančno določene tudi sankcije za nespoštovanje določb Pogodb kakor tudi organ nadzora, t.j. disciplinska komisija.
62. Kot je Agencija ugotovila že *supra*, lahko zaradi določanja oziroma potrjevanja cenika za storitve avto taksi prevozov na upoštevnem trgu nastane učinek fiksnih oziroma določenih cen⁹¹. Sklep Taxi društva (slednje je v predmetni zadevi med drugim tudi podpisnik Pogodbe, v kateri je določen cenik za opravljanje storitev avto taksi prevozov na upoštevnem trgu), ki člane podjetniškega združenja zavezuje k spoštovanju določenih cen pod grožnjo natančno opredeljenih sankcij⁹², vzbuja pomisleke glede morebitnega cilja omejevanja, izkrivljanja oziroma preprečevanja konkurence.
63. Glede na vse navedeno Agencija meni, da predstavlja Pravilnik, ki ga je na svoji občni seji dne 22. 6. 2009 sprejelo Taxi društvo, sklep podjetniškega združenja, ki bi lahko padel v domet kršitve določbe 6. člena ZPOmK-1.

V.IX Cilj ali učinek omejevanja konkurence

64. Pogoji poslovanja na trgu pomenijo kakršenkoli dejavnik, ki vpliva na položaj podjetja na trgu in je tudi neposredno namenjen urejanju tržnega položaja enega ali več podjetij. Cena je bistven pogoj poslovanja na trgu in predstavlja ključni element konkurence, katere oblikovanje je v določeni meri odvisno od objektivnih dejavnikov, kot so: obseg ponudbe in povpraševanja, davčna politika, politika in stroški zaposlovanja, pogoji za opravljanje dejavnosti ipd., ter predvsem subjektivnih dejavnikov, kot so: notranja organiziranost, prilagodljivost, inovativnost, kvaliteta storitev ipd. Kalkulacija cene je tako v izključni domeni posameznega subjekta na trgu, ki poleg dejanskih stroškov ustrezno ovrednoti tudi zgoraj naštetih dejavnikov. Pri določanju cene so ravnanja podjetij usmerjena v zmanjšanje oziroma popolno izključitev negotovosti glede cenovne politike podjetij, ki so sicer konkurenti, in v maksimiranje cene, ki jo lahko posamezno podjetje oziroma vsa podjetja dosežejo. Da Agencija ugotovi, ali je omejevalni sporazum v

⁸⁸ Grilc, P., *et altera*, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 108.

⁸⁹ Glej 19. člen Pravilnika.

⁹⁰ Glej dokument št. 306-48/2010-49.

⁹¹ Glej točko 82 in naslednje te odločbe.

⁹² Med zagroženimi sankcijami v skladu z 19. členom Pravilnika je tudi izključitev iz Taxi društva, kar posledično pomeni nezmožnost opravljanja storitev avto taksi prevozov na upoštevnem trgu.

nasprotju z določbo 6. člena ZPOMK-1, mora ugotoviti tudi, da je cilj ali učinek omejevalnega sporazuma preprečevati, ovirati ali izkrivljati konkurenco v Republiki Sloveniji. Gre za alternativno in ne kumulativno določena pogoja (cilj ali učinek).

65. V skladu s sodno prakso EU za ugotavljanje protipravnosti določenega sporazuma ni treba dokazovati omejevalnega učinka, kadar je že sam cilj sporazuma omejevanje konkurence⁹³. Enako zaključujejo tudi slovenska sodišča v eni izmed sodb⁹⁴. Kadar sporazum, sklenjen med strankama, vsebuje določbe, katerih cilj je omejevanje, preprečevanje oziroma izkrivljanje konkurence, gre za omejevanje konkurence po cilju, zato nadaljnje dokazovanje škodljivih oziroma protikonkurenčnih učinkov na trgu ni potrebno⁹⁵. Nekatere kršitve, kot so določanje cen, razdelitev trga in nadzor proizvodnje, so že same po sebi tako očitne, da zanje velja, da so omejevalne po cilju⁹⁶, zato so sporazumi, ki vsebujejo takšne določbe, po naravi stvari protikonkurenčni in prepovedani⁹⁷.
66. Kadar gre za ostale kršitve konkurenčnega prava, ki ne spadajo med zgoraj naštetе kršitve, mora Agencija dokazati protikonkurenčne učinke na trgu.
67. Kadar gre za vertikalne sporazume, se glede na Smernice o vertikalnih omejitvah⁹⁸ in Uredbo ES 1/2003⁹⁹, med kršitve, ki po cilju omejujejo konkurenco zaradi česar posledično dokazovanje protikonkurenčnih učinkov ni potrebno, prišteva med drugim tudi določanje ravni cen¹⁰⁰, zato so takšni sporazumi že sami po sebi omejevalni, kar potrjuje tudi evropska sodna praksa¹⁰¹.
68. Pri presoji protikonkurenčnih učinkov na upoštevem trgu se Agencija pri svoji analizi osredotoči predvsem na vprašanje, ali je obstoječa konkurenca zaradi predmetnega sporazuma dejansko omejena, poleg tega pa za izkazovanje omejevalnih učinkov na trgu zadostuje že, da bi sporazum **lahko** potencialno omejil konkurenco na upoštevem trgu¹⁰². Za ugotovitev kršitve s strani konkurenčnega organa zadostuje torej že, da Agencija dokaže omejevalni učinek na potencialno konkurenco¹⁰³.

V.X Določanje dodatnih pogojev glede opravljanja storitev avtotaksi prevozov

69. Vertikalni sporazum, ki določa dodatne pogoje za opravljanje storitev, ki niso nujni za opravljanje storitev, je izrecno prepovedan po določbi 6. člena ZPOMK-1. Takšen sporazum ima za cilj omejevanje dostopa ponudnikov do opravljanja teh storitev na upoštevem trgu in posledično omejevanje, izkrivljanje ali oviranje konkurence.

⁹³ Zadeva T-62/98 *Volkswagen AG proti Komisiji* (2000) ECR II-2707, paragraf 178., zadeva T-25/95 *Cimenteries CBR SA proti Komisiji* [2000] ECR II-491, [2000] 5 CMLR 204, paragrafi 837., 1531. in 2589, zadeva T-202/98 *Tate & Lyle proti Komisiji* [2001] ECR II-2035, [2001] 5 CMLR 859, paragraf 73-74. Sodbi Vrhovnega sodišča RS št. X Ips 45/2009, z dne 27.10.2009 (13. točka obrazložitve) in št. X Ips 70/2010, z dne 15.06.2010 (23. točka obrazložitve).

⁹⁴ Sodba št. U 278/2006-38 v povezavi s sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. X Ips 45/2009 z dne 27.10.2009.

⁹⁵ Kadar je cilj sporazuma preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence, ni potrebno ocenjevati konkretnih učinkov sporazuma na trgu. Glej odločbo Evropske komisije v zadevi IV/35.134 *Trans-Atlantic Conference Agreement*, paragraf 381.

⁹⁶ Zadeva T-374/94 *idr. European Night Services proti Komisiji*, (1998) ECR II-3142, paragraf 136.

⁹⁷ Whish, R., *Competition Law*, Oxford University Press, 2009, New York, str. 116.

⁹⁸ Smernice Evropske komisije o vertikalnih omejitvah, OJ 2010/C 130/01.

⁹⁹ Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. 12. 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe, OJ L 001, z dne 4. 1. 2003.

¹⁰⁰ Dokument Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD), št. DAF/COMP/WD(2008)64, z dne 13. 10. 2008, paragraf 26.

¹⁰¹ Zadeva 243/83 (1985) ECR 2015 *SA Binon & CIE v SA Agence et Messageries de la Presse*, paragraf 44.

¹⁰² Glej Whish, R., *Competition Law*, Oxford University Press, New York, 2009, str. 133.

¹⁰³ Glej sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi C-504/93 *Tierce-Ladbroeke v. Commission*, (1997) ECR II-923, (1997) 5 CMLR 309; v navedeni zadevi je bila razveljavljena odločba Evropske komisije, ki ni upoštevala omejevalnega učinka na potencialno konkurenco.

70. Zakon o prevozi v cestnem prometu¹⁰⁴ v 56. členu določa pogoje za opravljanje avto taksi prevozov, in sicer da ima ponudnik teh storitev veljavno licenco za opravljanje avtotaksi prevozov ter da ima zaposlene voznike, ki poznajo območje samoupravne lokalne skupnosti, če je tak pogoj določen v predpisu samoupravne lokalne skupnosti. Drugih pogojev ne zakon ne predpis samoupravne lokalne skupnosti, to je v predmetni zadevi občine Cerklje na Gorenjskem¹⁰⁵, ne določata. Tudi iz pripravljalne vloge Taxi društva¹⁰⁶ izhaja, da za opravljanje storitev avto taksi prevozov na območju Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana ni treba izpolnjevati nobenih dodatnih pogojev.
71. Aerodrom Ljubljana in Taxi društvo sta sklenila Pogodbo X 37-01/2009 z rokom veljavnosti od 1. 4. 2009 do 30. 9. 2009, katero sta nato kontinuirano podaljševala s pogodbo vsako leto. Pogodba v 5. členu določa dodatne pogoje za člane Taxi društva, ki jih morajo ti izpolnjevati za opravljanje avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Pogodba med drugim za opravljanje avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana določa, da morajo biti vozila visokega kakovostnega razreda (navedeni so tudi tipi oziroma konkretne znamke vozil, ki po mnenju Aerodroma Ljubljana in Taxi društva izpolnjujejo pogoje), biti morajo v beli, sivi, črni ali srebrni barvi, prav tako pa je določena najvišja dovoljena starost vozil za opravljanje teh prevozov, ki je pri vozilih znamke Audi, BMW in Mercedes postavljena pri 5 letih, pri ostalih vozilih pa pri 7 letih¹⁰⁷.
72. Po mnenju Agencije lahko ti pogoji predstavljajo dodatne pogoje, ki niso potrebni za opravljanje storitev prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana in katerih učinek na upoštevem trgu lahko rezultira v omejevanje dostopa do opravljanja storitev avto taksi prevozov ostalim taksistom, ki sicer posedujejo veljavno avto taksi licenco za opravljanje prevozov na tem območju, vendar niso člani Taxi društva.
73. Podobna ureditev pogojev za opravljanje taksi prevozov je npr. tudi v Zvezni republiki Nemčiji, kjer so pogoji za opravljanje taksi službe licenca za opravljanje prevozov (*Personenbeförderungsschein*), starost 21 let, vozniško dovoljenje ter fizična in psihična sposobnost za opravljanje teh prevozov¹⁰⁸. Poleg tega so kot pogoji določeni posamezni varnostni standardi in oprema, specifična za opravljanje avto taksi prevozov kot npr. predpriprava za taksimeter, obvezen alarm za primer nevarnosti, predpriprava za taksi znak ipd.¹⁰⁹ Gre torej za pogoje strogo tehnične in varnostne narave z namenom zagotavljanja varnosti taksi prevozov, medtem ko drugi dodatni pogoji, predvsem glede razreda vozila in podobno, niso določeni.
74. Kot je razvidno, tudi primerjalnopravno gledano kvalitativni kriteriji niso del pogojev za opravljanje taksi prevozov, saj že po naravi stvari takšni pogoji zmanjšujejo število ponudnikov storitev avto taksi prevozov na trgu. Visoki kvalitativni kriteriji imajo za posledico iztiskanje konkurence ter postavljanje (pre)visokih cen za storitve, brez ustrezne protiuteži v zdravi konkurenci na upoštevem trgu. Kadar so kvalitativni kriteriji določeni, mora le-te določiti **neodvisno** telo, biti morajo objektivni ter temeljiti na izkušnjah oziroma raziskavi med potrošniki, ki so za določene kvalitativne standarde pripravljeni plačati višjo ceno¹¹⁰. Pomembno pri tem pa je, da potrošniku ostane na voljo izbira med t.i. standardno storitvijo ter storitvijo višje oziroma visoke kvalitete, za katero so pripravljeni plačati višjo ceno, vendar le do stopnje, ko je ta cena še utemeljena zaradi višjega nivoja storitve. Visoko določeni standardi imajo za posledico odvrčalen

¹⁰⁴ (Uradni list RS, št. 131/06 (5/07 popr.), 123/08, 28/10, 49/11, 40/12-ZUJF, 57/12; v nadaljevanju: ZPCP-2).

¹⁰⁵ Glej 4. člen Odloka o avto taksi prevozi na območju Občine Cerklje na Gorenjskem (Ur.l. RS, št. 124/07).

¹⁰⁶ Dokument št. 306-48/2010-49.

¹⁰⁷ Glej Pogodbo X 37-03/2010 v prilogi dokumenta 306-48/2010-7.

¹⁰⁸ Glej dokument Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj DAF/COMP(2007)42, z dne 11. 9. 2008, str. 117.

¹⁰⁹ *Ibidem*, str. 118.

¹¹⁰ *Ibidem*, str. 129.

učinek na vstop novih konkurentov, favorizirajo taksiste, ki so tak standard sprejeli in jim dajejo neke vrste ekskluzivno pravico pri opravljanju teh storitev ter imajo učinek (pre)visokih cen, katere prevalijo na potrošnika¹¹¹.

75. V zvezi z očitkom stranke Aerodrom Ljubljana iz pripravljalne vloge¹¹², da je podjetje Aerodrom Ljubljana v Pogodbi enostransko določilo dodatne pogoje za opravljanje dejavnosti avto taksi prevozov, Agencija pojasnjuje, da sta Pogodbo podpisali obe stranki, torej tako Aerodrom Ljubljana kot Taxi društvo, zato gre v obravnavanem primeru po mnenju Agencije za soglasje volj, kar je veliko več od izraženega skupnega namena, ki se zahteva za obstoj sporazuma za potrebe konkurenčne presoje¹¹³, ki je lahko predmet kršitve konkurenčno pravnih pravil. Navedeno potrjuje tudi Taxi društvo v svoji pripravljalni vlogi¹¹⁴, kjer navaja, da je sporazum med Taxi društvom in Aerodromom Ljubljana glede na njegov namen in vsebino treba razumeti kot **pogodbo**, kar nedvomno sovпада s konceptom sporazuma, kot ga opredeljuje Agencija za potrebe tega postopka.
76. Aerodrom Ljubljana in Taxi društvo sta s sklenitvijo Pogodb po mnenju Agencije sklenila sporazum, v katerem sta določila visoke standarde in kriterije vozil, ki po mnenju Agencije niso z ničemer utemeljeni. Člani Taxi društva, ki so s sklenitvijo Pogodbe tak standard sprejeli, lahko z odobrenimi pogoji s strani Aerodroma Ljubljana pridobijo prednost, ki se že približuje ekskluzivni pravici opravljanja avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Z določitvijo visokih standardov lahko naslovnik te odločbe potencialno izključita ostale taksiste z licenco za opravljanje avto taksi prevozov, s čimer lahko na upoštevem trgu nastane učinek omejevanja konkurence. Potrošnik tako nima proste izbire med taksisti, temveč je primoran izbrati člana Taxi društva, s čimer v predmetni zadevi lahko nastane škoda za potrošnika. Dodatno lahko v obravnavanem primeru škoda za potrošnika nastane tudi zaradi višje cene storitve, ki bi jo potrošnik zaradi odsotnosti izbire bil dolžan plačati¹¹⁵. Navedeno potrjuje tudi Taxi društvo v svoji pripravljalni vlogi¹¹⁶, kjer navaja, da je Aerodrom Ljubljana "*v sporazumu z društvom predpisal natančne pogoje za opravljanje prevozov v njegovi režiji, hkrati pa je želel urediti tudi za potrošnike najbolj občutljiv element – ceno*". Navedeno samo še dodatno potrjuje pomisleke Agencije, da bi v Pogodbi dodatni pogoji ter cena lahko bili določeni s ciljem omejiti ostalim ponudnikom storitev avto taksi prevozov dostop na upoštevni trg ter tako omejevati, izključiti oziroma izkrivljati konkurenco.
77. V zvezi z očitkom Taxi društva iz pripravljalne vloge¹¹⁷, da imajo podobno ureditev storitev avto taksi prevozov tudi na drugih letališčih v Evropi in da ni sporna, Agencija zgolj opozarja, da gre za v predmetni zadevi za postopek, ki se vodi v skladu s slovenskim področnim zakonom, ter da ureditve in pogoji za opravljanje istovrstnih storitev niso primerljivi od države do države, saj obstajajo specifične, ki so lahko lokalnega ali regionalnega značaja, posledica drugačne zakonodaje ali drugačnega načina urejanja. Agencija se zato do teh navedb ni podrobneje opredeljevala. Agencija pa sicer kljub temu dodaja, da je očitek Taxi društva tudi sicer neutemeljen, saj, kot Agencija pojasnjuje *supra*¹¹⁸, v Zvezni republiki Nemčiji podobno visoki standardi za opravljanje storitev avto taksi prevozov niso določeni.
78. Aerodrom Ljubljana ima kot upravljalec Letališča Jožeta Pučnika takšno moč na upoštevem trgu, da lahko z določanjem dodatnih pogojev, podelitvijo ugodnosti in

¹¹¹ *Ibidem*.

¹¹² Dokument št. 306-48/2010-45.

¹¹³ Glej točko 51 te odločbe.

¹¹⁴ Dokument št. 306-48/2010-49.

¹¹⁵ Glej *infra* točko 94 in naslednje te odločbe.

¹¹⁶ Dokument št. 306-48/2010-49.

¹¹⁷ *Ibidem*.

¹¹⁸ Glej točko 73 te odločbe.

zagotavljanjem prednosti Taxi društvu izključi ostalo konkurenco naupoštevem trgu, torej taksiste, ki niso vključeni v Taxi društvo. Aerodrom Ljubljana ima možnost na podlagi tržne moči naupoštevem trgu, ki izhaja iz njegovega statusa upravljavca navedenega letališča, med katerega obveznosti sodi tudi organiziranje taksi službe, določiti dodatne pogoje, ki po mnenju Agencije niso potrebni za izvajanje dejavnosti taksi službe¹¹⁹, in tako izključiti *inter brand* konkurenco naupoštevem trgu. Taksisti, ki niso vključeni v Taxi društvo, namreč ne morejo konkurirati pri pridobivanju avto taksi prevozov naupoštevem trgu, ker je opravljanje storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana vezano na Pogodbo, katera pa je sklenjena s Taxi društvom. Prav tako jim je onemogočena vključitev v Taxi društvo brez odobritve Aerodroma Ljubljana. V skladu s 14. členom Pravil je namreč član Taxi društva lahko samo tisti subjekt, ki *"ima soglasje pooblaščenega organa Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, da sme na območju tega letališča opravljati dejavnost prevoza"*, s čimer je še dodatno izkazan element sporazuma med strankama postopka. Taxi društvo v svoji pripravljalni vlogi¹²⁰ tudi navaja, da trenutno vstop novih taksistov v Taxi društvo ni možen, saj uspešno pokrivajo potrebe prevozov s trenutno ekipo, kar samo še dodatno potrjuje ugotovitve Agencije, da je vstop novih taksistov v Taxi društvo in s tem opravljanje storitev avto taksi prevozov naupoštevem trgu onemogočeno oziroma oteženo za nečlane Taxi društva. Zato so tudi neupoštevne navedbe Taxi društva iz pripravljalne vloge, da lahko taksisti, ki niso člani Taxi društva, opravljajo te storitve z drugih lokacij na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, saj, kot je Agencija pojasnila že zgoraj¹²¹, te storitve med seboj niso zamenljive.

79. Nečlanom Taxi društva bi zaradi Pogodbe torej lahko bilo onemogočeno dejansko konkurirati pri pridobivanju potnikov, ki potrebujejo taksi prevoz z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Taxi društvu je na razpolago 6 parkirnih mest v prvi vrsti neposredno pred letališko stavbo, pisarna neposredno v letališki stavbi, v sklopu letališča pa je zagotovljena tudi tabla, ki usmerja potnike na letališču k parkirnim mestom in pisarni Taxi društva kot neke vrste "uradni" taksi službi na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana. V zvezi s tem je neupošteven argument Aerodroma Ljubljana, da so taksistom, nečlanom društva, na voljo enake možnosti za učinkovito opravljanje storitev avto taksi prevozov na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, kot to izhaja iz pripravljalne vloge¹²², saj naj bi bil zanje rezerviran prostor v drugi vrsti pred letališko stavbo, v t.i. coni kratkotrajnega brezplačnega parkiranja (30 min), oziroma v oddaljeni garažni hiši oziroma parkirišču ob vhodu na območje letališča. Agencija poudarja, da gre za plačljive parkirne površine. Iz navedenega je nedvomno razvidno, da gre za povsem neprimerljive pogoje opravljanja storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, saj so taksisti, nečlani Taxi društva, postavljeni v konkurenčno popolnoma neenakopraven položaj, ki izvira iz dejstva, da je prostor za pridobivanje naključnih strank za opravljanje storitev naupoštevem trgu postavljen tako, da ne omogoča učinkovite tekme za uporabnike njihovih storitev¹²³. Neprimerljiv je tudi prostor v drugi vrsti pred letališko stavbo, saj omogoča parkiranje do 30 min brezplačno, zlasti ob upoštevanju dejstva, da člani Taxi društva v svojih odgovorih na zahtevo za posredovanje podatkov¹²⁴ navajajo, da v povprečju na stranko čakajo 5 ur. Prav tako se nečlani Taxi društva ne morejo posluževati marketinškega koncepta letališča, ki s tablam na samem letališču usmerja naključne potnike direktno do parkirišč,

¹¹⁹ Glede potrebnih pogojev za izvajanje dejavnosti taksi službe glej *supra* točko 70 in naslednje te odločbe.

¹²⁰ Dokument št. 306-48/2010-49.

¹²¹ Glej točko 43 in naslednje te odločbe.

¹²² Dokument št. 306-48/2010-49.

¹²³ Agencija meni, da ni mogoče pripisati enakopravnosti dejstvu, da morajo nečlani za naključne potnike, ki potrebujejo prevoz z omenjenega letališča, tekmovati v precej oddaljeni garažni hiši oziroma parkirišču.

¹²⁴ Glej dokumente opr. št. opr. št. 306-48/2010-17, 306-48/2010-18, 306-48/2010-19, 306-48/2010-21 do 306-48/2010-35, 306-48/2010-37 do 306-48/2010-39, 306-48/2010-41 do 306-48/2010-43 ter 306-48/2010-46, 306-48/2010-56 do 306-48/2010-61 in 306-48/2010-63 do 306-48/2010-65, 306-48/2010-68 do 306-48/2010-71, 306-48/2010-75, 306-48/2010-77 in 306-48/2010-79.

namenjenim članom Taxi društva, oziroma do njihove pisarne. Navedeno potrjuje tudi Taxi društvo v svoji pripravljalni vlogi¹²⁵, kjer pojasnjuje, da se lahko potrošniki za konkretne informacije obrnejo na Taxi društvo, saj Taxi društvo zagotavlja stalne prevoze za stranke, ki se znajdejo na letališču. Poleg tega mora Taxi društvo, ko naročilo sprejme, le-to nujno delegirati enemu od svojih članov, kar dejansko pomeni, da so nečlani Taxi društva *de facto* izključeni od opravljanja storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Člani Taxi društva v svojih odgovorih na zahtevo za posredovanje podatkov sicer navajajo, da si medsebojno konkurirajo predvsem v obliki popustov, rabatov za stalne stranke ter tudi pogajanj s strankami. Agencija v zvezi s tem pojasnjuje, da se navedene oblike konkuriranja nanašajo v pretežni meri na stalne stranke ter na stranke, ki pokličejo ponudnika storitve avto taksi prevozov, pri čemer pa, kot je Agencija pojasnila že *supra*¹²⁶, ne gre za isti storitveni upoštevni trg, saj je za predmetni postopek relevanten upoštevni trg opravljanja avto taksi prevozov z mest, rezerviranih za taksiste, za t.i. naključne potnike. Glede na vse navedeno Agencija meni, da je konkurenčna prednost članov Taxi društva, ki je posledica tržne moči Aerodroma Ljubljana in določanja dodatnih pogojev za opravljanje storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, tolikšna, da bi lahko izključila obstoječo in potencialno konkurenco na upoštevni trgu.

80. Neupošteven je tudi argument Taxi društva iz pripravljalne vloge¹²⁷, da ni možno izvajanje taksi službe na letališču na način, da bi se taksisti potegovali za stranke, ampak morajo potrošniki iskati najugodnejšega ponudnika, saj je to ravno v nasprotju z namenom konkurence, in potrjuje pomisleke Agencije, da si člani Taxi društva med seboj ne konkurirajo, saj imajo zagotovljene prevoze zaradi sklenjenega predmetnega sporazuma.
81. Sklenitev Pogodbe, ki določa dodatne pogoje, kateri niso nujni za opravljanje storitve avto taksi prevozov, in podeljevanje konkurenčne prednosti, ki izvira iz omenjene Pogodbe in tržne moči Aerodroma Ljubljana na upoštevni trgu, bi po mnenju Agencije lahko predstavljala prepovedan sporazum, ki bi konstituiral kršitev 6. člena ZPOmK-1. Učinek navedenega sporazuma pa bi po mnenju Agencije glede na vse navedeno lahko bil izključitev obstoječe in potencialne konkurence na upoštevni trgu, saj je konkuriranje za prevoz naključnih potnikov zaradi določitve dodatnih pogojev v Pogodbi, izrabe tržne moči in posledično nezmožnosti enakopravno konkurirati za opravljanje storitev avto taksi prevozov na upoštevni trgu, praktično onemogočeno. Učinek navedenega sporazuma bi tako po mnenju Agencije lahko bil preprečevati, izkrivljati oziroma omejevati konkurenco.

V.XI Določanje priporočenih oziroma maksimalnih cen avto taksi prevozov

82. V skladu s teorijo konkurenčnega prava maksimalne oziroma priporočene cene v vertikalnih sporazumih *per se* sicer *prima facie* ne predstavljajo t.i. *hardcore* kršitev konkurenčnega prava, katerih cilj je omejevanje, preprečevanje oziroma izkrivljanje konkurence, pri čemer dokazovanje protikonkurenčnih učinkov ni potrebno, v kolikor zaradi pritiska oziroma prednosti ne kulminirajo v določene oziroma fiksne cene¹²⁸. V nasprotnem primeru mora konkurenčni organ presojeti učinke priporočenih oziroma maksimalnih cen, pri čemer sta za presojo pomembna predvsem pogoja tržne moči in strukture trga¹²⁹. Kadar je trg oligopolen, obstaja večja nevarnost koluzije med

¹²⁵ Glej dokument št. 306-48/2010-49.

¹²⁶ Glej poglavje Upoštevni trg v tej odločbi.

¹²⁷ Dokument št. 306-48/2010-49.

¹²⁸ Whish, R., navedeno delo, str. 638; glej tudi Uredbo Evropske komisije št. 330/2010 z dne 23. 4. 2010 o uporabi člena 101(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj.

¹²⁹ *Ibidem*; glej tudi Smernice Evropske komisije o vertikalnih omejitvah, para 225-228.

udeleženci, pri majhni stopnji konkurence oziroma odsotnosti le-te pa je verjetnost, da bodo udeleženci sporazuma sledili priporočenim cenam, toliko večja, zato se bo točka dejanskih cen ustalila blizu maksimalne oziroma priporočene cene, zaradi česar nastane učinek *de facto* določenih oziroma fiksnih cen.

83. Učinek navedenih določb sporazuma, ki določajo maksimalne cene v navedeni višini, ima za posledico dejstvo, da zaradi izključene konkurence ni pritiska na omenjene cene, ki jih Aerodrom Ljubljana tudi ni z ničemer empirično utemeljil. Ni upošteven pavšalen argument stranke Aerodrom Ljubljana iz pripravljalne vloge¹³⁰, da je omenjena cena posledica višje ravni storitve, ki jo zaradi določenih dodatnih pogojev ponujajo člani društva, in posledičnih višjih stroškov, saj navedeno ni z ničemer dokazano in argumentirano.
84. Aerodrom Ljubljana in Taxi društvo sta s sklenitvijo Pogodbe med drugim določila tudi, da mora imeti vsak član Taxi društva v notranjosti vozila na vidnem mestu izobešen "*s strani Aerodroma potrjen cenik avto taksi storitev v slovenskem in angleškem jeziku*"¹³¹. Aerodrom Ljubljana mora torej potrjevati vsak cenik, ki ga uporabljajo člani društva, ki opravljajo prevoze na upoštevnem trgu, ki jih ureja Pogodba. Podjetje Aerodrom Ljubljana je Agenciji v Odgovoru na zahtevo za posredovanje podatkov z dne 14. 6. 2010 posredovalo podatke glede priporočenih cen avto taksi prevozov ter tudi vzorec cenika¹³² za cene prevozov, ki jih ureja Pogodba. Iz odgovorov na zahteve za posredovanje podatkov, ki jih je Agencija posredovala članom Taxi društva, izhaja, da se vsi člani Taxi društva brez izjeme držijo priporočenih cen, saj so ceniki vseh članov Taxi društva identični vzorčnemu ceniku, ki ga je predložil Aerodrom Ljubljana. To dejstvo seveda ne preseneča, glede na to, da Aerodrom Ljubljana tudi potrjuje cenik za člane Taxi društva za prevoze, ki so urejeni s Pogodbo, t.j. na upoštevnem trgu.
85. V zvezi z argumentom Aerodroma Ljubljana iz pripravljalne vloge¹³³, da imajo taksisti obveznost objave cenika v notranjosti vozila v skladu s ZPCP-2, Agencija pojasnjuje, da gre pri navedeni obveznosti za zagotavljanje transparentnosti cen. Namen navedene določbe je, da se potencialni potniki lahko *ex ante* seznani s ceno prevoza ter si tudi sami vnaprej izračunajo strošek vožnje. Agencija pa je na Aerodrom Ljubljana naslovila povsem drug očitek, in sicer morajo imeti člani Taxi društva v notranjosti vozila **s strani Aerodroma potrjen** cenik storitev, kar pomeni, da Aerodrom Ljubljana *de facto* določa cene, kot Agencija pojasnjuje *supra*¹³⁴, z izpolnjevanjem zakonskih dolžnosti članov Taxi društva pa Agencija nima prav nobenih težav.
86. Učinek navedenih določb sporazuma bi lahko bil tudi izključitev *intra brand* konkurence, saj bi bil po mnenju Agencije zaradi enakih cen, ki se jih morajo držati vsi člani društva¹³⁵, lahko izključen tudi pritisk na cene in konkuriranje med samimi člani Taxi društva. Zaradi enakih cen ima Agencija tudi pomisleke glede obstoja razlogov za konkurenčno ravnanje članov društva, ki bi vodilo v smeri nižanja cen zaradi pridobitve večjega števila strank, saj imajo glede na Pogodbo, Pravila in Pravilnik vsi enake cene in posledično glede na pravilo vrste na 6 parkirnih mestih pred letališko stavbo v določenem časovnem obdobju vsi zagotovljen prevoz in prihodek. Zaradi takšnega

¹³⁰ Glej dokument št. 306-48/2010-45.

¹³¹ Glej 5. člen Pogodbe.

¹³² Glej dokumenta št. 306-48/2010-7 in 306-48/2010-79, iz katerih izhaja, da je cena začetka vožnje 2 EUR, prevožen kilometer 1,40 EUR, ura čakanja 25 EUR in kos prtljage 2 EUR oziroma od leta 2012 0,5 EUR.

¹³³ Dokument št. 306-48/2010-45.

¹³⁴ Glej poglavje Določanje cen avto taksi prevozov v tej odločbi.

¹³⁵ Cenike potrjuje Aerodrom Ljubljana, poleg tega pa so cene vseh članov Taxi društva popolnoma enake, kar je Agencija ugotovila iz odgovorov na zahteve za posredovanje podatkov, naslovljenih na člane Taxi društva; glej dokumente št. 306-48/2010-17, 306-48/2010-18, 306-48/2010-19, 306-48/2010-21 do 306-48/2010-35, 306-48/2010-37 do 306-48/2010-39, 306-48/2010-41 do 306-48/2010-43 ter 306-48/2010-46, 306-48/2010-56 do 306-48/2010-61 in 306-48/2010-63 do 306-48/2010-65, 306-48/2010-68 do 306-48/2010-71, 306-48/2010-75, 306-48/2010-77 in 306-48/2010-79.

ravnanja nastaja lahko po mnenju Agencije obstaja nevarnost nastanka občutne škode za potrošnika, saj je slednji lahko *de facto* prisiljen sprejeti cene, kot so določene s strani Aerodroma Ljubljana.

87. V obravnavanem primeru po mnenju Agencije obstaja pomislek, da je izbira potrošnika lahko omejena oziroma izključena pri uporabi storitev avto taksi prevozov, kot je bilo pojasnjeno *supra*¹³⁶, prav tako pa je lahko izključena *intra brand* konkurenca med samimi člani Taxi društva pri cenah storitve. V razmerah omejene konkurence, kar je verjetno izkazano v obravnavanem primeru, se pri določenih maksimalnih cenah t.i. *focal point* oziroma točka dejanskih cen pomika bližje maksimalnim cenah, kolikor bolj je konkurenca omejena oziroma oslajljena. V obravnavanem primeru pa obstaja nevarnost, da je lahko konkurenca, kot je Agencija ugotovila zgoraj, praktično popolnoma izključena na upoštevem trgu, in je t.i. *focal point* enak ravni maksimalnih cen, kar *per analogiam* lahko pomeni določitev oziroma fiksiranje cene za predmetno storitev. To pa pomeni eno najhujših kršitev konkurenčnega prava.
88. Cene, kot so določene s cenikom Aerodroma Ljubljana in Taxi društva, so v povprečju skoraj enkrat višje kot cene ostalih taksi služb, ki niso člani Taxi društva¹³⁷, česar pa naslovnika te odločbe nista z ničemer objektivno empirično utemeljila. Iz vsega navedenega izhaja potencialna nevarnost nastanka škode za potrošnike, to je uporabnike storitev avto taksi prevozov na upoštevem trgu, ki se sicer kaže v občutno višjih cenah relevantne storitve. Višja cena pa bi ob dokazani kršitvi lahko bila posledica določitve cen s strani naslovnikov te odločbe in posledične odsotnosti pritiska na cene med samimi člani Taxi društva in tudi ostalimi ponudniki storitev.
89. Agencija ne more upoštevati argumenta stranke Aerodrom Ljubljana iz pripravljalne vloge¹³⁸, da ta stranka nima vpliva na postopek sprejemanja cen v Taxi društvu in pri njem ne sodeluje, prav tako pa naj tudi ne bi imela nadzora nad tem, kako oblikujejo cene posamezni člani Taxi društva. Iz 5. člena Pogodbe namreč jasno izhaja, da morajo imeti člani Taxi društva v vozilu izobešen s strani Aerodroma Ljubljana potrjen cenik. Torej mora cenik, ki ga pri opravljanju storitev avto taksi prevozov na upoštevem trgu opravljajo člani Taxi društva, potrjevati Aerodrom Ljubljana. Prav tako je v 7. členu Pogodbe določeno, da ima Aerodrom Ljubljana pravico do skrivnega nakupovanja oziroma *mystery shoppinga*, torej si je Aerodrom Ljubljana še s Pogodbo izrecno pridržal pravico do nadzora nad dejanskim izvajanjem sprejetih priporočenih oziroma maksimalnih cen v praksi. Glede na vse navedeno Agencija ugotavlja, da ima odločilen vpliv pri določanju cen za storitve avto taksi prevozov na upoštevem trgu prav Aerodrom Ljubljana, ki ima poleg tega zagotovljeno še pravico do izvajanja nadzora nad upoštevanjem določenih cen v praksi. V zvezi z argumentom Aerodroma Ljubljana, da se člani Taxi društva niso dolžni držati priporočenih cen, pa Agencija dodaja, da Pravilnik Taxi društva za nespoštovanje s strani Aerodroma Ljubljana določenih cen predvideva sankcije, kot so določene v 19. členu Pravilnika. Prav tako pa 11. člen Pogodbe jasno določa, da je Taxi društvo dolžno obravnavati in rešiti vse kršitve posameznih članov Taxi društva v skladu z Disciplinskim pravilnikom Taxi društva letališča Ljubljana¹³⁹, ter sprejete sklepe sporočiti Aerodromu Ljubljana najkasneje v 8 dneh. Aerodromu Ljubljana so torej znane predvidene sankcije ter ukrepi za nespoštovanje določb Pogodbe, kar vključuje tudi uporabo in spoštovanje s strani Aerodroma Ljubljana sprejetega cenika. Prav tako ima Aerodrom Ljubljana tudi zagotovljen nadzor nad sankcioniranjem teh kršitev v praksi, saj je treba z vsemi sprejetimi ukrepi disciplinskega organa Taxi društva seznaniti tudi Aerodrom Ljubljana.

¹³⁶ Glej točko 76 te odločbe.

¹³⁷ Cena prevoza po ceniku Taxi društva za relacijo Brnik – LJ je 41 EUR, medtem ko je cena ostalih primerljivih taksi služb v povprečju med 18 in 25 EUR; vir: spletne strani Taxi društva in npr. <http://www.taxi-laguna.com/cenik>.

¹³⁸ Dokument št. 306-48/2010-45.

¹³⁹ Dokument št. 306-48/2010-7.

90. V zvezi z očitkom Taxi društva iz pripravljanih vlog¹⁴⁰, ki navaja primer sklenjenega sporazuma med taksisti in občino Nova Gorica, s katero naj bi taksisti določili fiksne cene prevozov, Agencija dodaja, da gre v omenjeni zadevi za oblastno omejevanje konkurence s strani samoupravne lokalne skupnosti, kjer Agencija nima pristojnosti za ukrepanje, v obravnavani zadevi pa gre za podjetniško omejevanje konkurence, ki spada v pristojnost Agencije na podlagi določb ZPOmK-1. Z enakim argumentom Agencija zavrača navedbe Taxi društva, da ZPCP-2 omogoča, da lahko občine predpišejo maksimalno tarifo za izvajanje storitev avto taksi prevozov, ki se začnejo in končajo na njenem območju. Dodatno Agencija navaja še, da je takšna določitev cen mogoča le za avto taksi prevoze, ki se začnejo in končajo na območju te občine, kar pa v navedenem primeru ne pride v poštev, saj opravljajo taksisti z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana prevoze na različne destinacije po celotni Sloveniji.
91. Glede na vse zgoraj navedeno Agencija meni, da lahko določitev maksimalne cene s strani naslovnikov te odločbe v obravnavani zadevi predstavlja kršitev 6. člena ZPOmK-1. Kot je bilo pojasnjeno *supra*, je rezultat potrjevanja cenika s strani Aerodroma Ljubljana pogodbeno vezanost članov Taxi društva na tako potrjen cenik in tako po mnenju Agencije nastanek nevarnosti za omejenost oziroma odsotnost konkurence pri cenah avto taksi storitev na upoštevem trgu, ki je lahko posledica *de facto* določitev cene storitve avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Učinek navedenega ravnanja s strani naslovnikov te odločbe je potencialno lahko v enakih cenikih vseh članov Taxi društva¹⁴¹, kar pomeni, da je lahko dejanski učinek določitve maksimalne cene v praksi striktno spoštovanje maksimalnih cen, s čemer pa lahko po mnenju Agencije nastane nevarnost potencialne izključitve konkurence. Predmetna določitev cene tako po mnenju Agencije lahko predstavlja kršitev konkurenčnega prava, ki je po izrecni določbi 6. člena ZPOmK-1 prepovedana.

VI. Trajanje kršitve

92. Naslovnika te odločbe sta prvo Pogodbo¹⁴², ki vsebuje določbe, ki določajo dodatne pogoje za opravljanje avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana ter cene za opravljanje navedenih prevozov, sklenila 1. 4. 2009, ko je ta tudi začela veljati. Ker so s tem dnem v Pogodbi določeni pogoji in potrjeni ceniki za opravljanje taksi prevozov postali obvezni za člane Taxi društva, Agencija šteje, da potencialna kršitev določbe 6. člena ZPOmK-1 v tem delu traja od dne 1. 4. 2009 dalje.
93. Taxi društvo kot podjetniško združenje je na svoji občni seji dne 22. 6. 2009 sprejelo Pravilnik, s katerim je člane Taxi društva zavezalo k spoštovanju s strani Aerodroma Ljubljana določenih cen ter določilo tudi sankcije za nespoštovanje teh določil Pravilnika. Zaradi navedenega Agencija šteje, da potencialna kršitev prepovedi omejevalnih sklepov podjetniškega združenja po 6. členu ZPOmK-1 traja od dne 22. 6. 2009 dalje.

VII. Izjema po tretjem odstavku 6. člena ZPOmK-1

94. Prepovedani in nični niso tisti sporazumi, ki bi sicer padli v domet prvega odstavka 6. člena ZPOmK-1, če prispevajo k izboljšanju proizvodnje ali razdelitve dobrin ali ki

¹⁴⁰ Dokument št. 306-48/2010-49 in 306-48/2010-51.

¹⁴¹ Glej opombo št. 135.

¹⁴² Prva pogodba je imela rok veljavnosti od 1. 4. 2009 do 30. 9. 2009, nato pa sta naslovnika tega povzetka relevantnih dejstev dne 1. 10. 2009 Pogodbo podaljšala za eno leto, ter jo glede na to ustaljeno prakso podaljšujeta vsako leto.

pospešujejo tehnični in gospodarski razvoj, pri tem pa zagotavljajo potrošnikom pravičen delež doseženih koristi. Toda ti sporazumi ne smejo nalagati udeleženi podjetjem omejitev, ki niso nujne za doseganje navedenih ciljev, in dajati udeleženi podjetjem možnosti, da bi izključila konkurenco glede znatnega dela proizvodov ali storitev, ki so predmet sporazuma (t.i. negativna pogoja, ki ne smeta biti podana).

95. V primeru, ko je podana kršitev konkurenčno pravnih pravil po prvem odstavku 6. člena ZPOmK-1, se lahko podjetje sicer sklicuje na izjemo po tretjem odstavku 6. člena ZPOmK-1, pri čemer je v skladu s četrtem odstavkom 6. člena ZPOmK-1 *onus probandi*, da so pogoji iz navedenega odstavka izpolnjeni, na stranki, ki izjemo zatrjuje. Agencija pa nato presodi, ali so podani pogoji, ki predstavljajo izjemo od splošne prepovedi. Pogoji iz tretjega odstavka 6. člena ZPOmK-1 so določeni kumulativno. Izpolnjevanje omenjenih pogojev mora temeljiti na natančni analizi pravnih, gospodarskih in tehničnih dejstev, saj je le tako mogoče utemeljiti katerikoli ukrep na trgu.
96. Stranka Aerodrom Ljubljana se je v svoji 2. pripravljalni vlogi¹⁴³ sklicevala na izpolnjevanje pogojev iz tretjega odstavka 6. člena ZPOmK-1, zaradi česar predmetni sporazum naj ne bi padel v domet 6. člena ZPOmK-1.
97. Agencija ponovno poudarja, da je za podelitev izjeme po tretjem odstavku 6. člena ZPOmK-1 potrebno zatrjevati in dokazati izpolnjevanje omenjenih pogojev, pri tem pa mora biti utemeljitev navedene izjeme podprta z natančno analizo pravnih, gospodarskih in tehničnih dejstev. Stranka v svoji pripravljalni vlogi ni z ničemer dokazala izpolnjevanja navedenih pogojev, temveč jih zgolj zatrjuje. Kljub navedenemu pa Agencija dodaja še, da glede na presojo Agencije navedeni sporazum ne izpolnjuje najmanj enega pozitivnega pogoja, in sicer uporabnikom ne zagotavlja pravičnega deleža doseženih koristi. Kot ugotavlja Agencija v predmetni odločbi, bi stranki s sklenitvijo sporazuma in določitvijo dodatnih pogojev ter cenika lahko onemogočili vstop ostalim ponudnikom storitev avto taksi prevozov na upoštevnem trgu, s čimer je izbiro potrošnika pri uporabi navedenih storitev lahko omejena. Zaradi določitve cenika in posledično omejene oziroma izključene konkurence pa je potrošnik lahko prisiljen plačevati višje določene cene za upošteveno storitev kot je cena primerljive storitve sicer na trgu, kar lahko predstavlja škodo za potrošnika in zaradi tega ne izpolnjuje pogoja zagotavljanja pravičnega deleža doseženih koristi.
98. Ker zatrjevanje izpolnjevanja navedenih pogojev že *prima facie* ne zadosti najmanj enemu od nujnih pogojev, se Agencija v nadaljnjo presojo izpolnjevanja pogojev za podelitev izjeme po tretjem odstavku 6. člena ZPOmK-1 ni spuščala.

VIII. Predlog zavez

99. Agencija uvodoma poudarja, da je namen instituta zavez predvsem hitra in učinkovita ureditev razmer na trgu, ki je v interesu vseh udeležencev postopka. Namen instituta zavez je torej doseči ustrezno rešitev, katere uveljavitev in kontinuirano izvajanje odpravlja vse dvome o morebitnem protikonkurenčnem ravnanju stranke, proti kateri se vodi postopek. Predlagane zaveze so za stranko obvezne, saj Agencija o zavezah odloči z odločbo. Agencija izrecno poudarja, da odločba o zavezah ne vsebuje ugotovitve, da ravnanja strank postopka predstavljajo kršitev določb ZPOmK-1, z zavezami se zgolj odpravlja stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb ZPOmK-1. Agencija poudarja, da so njene ugotovitve in presoja v zvezi z primernostjo predlaganih zavez utemeljene na podlagi izdanega povzetka relevantnih dejstev v tej

¹⁴³ Dokument št. 306-48/2010-50.

zadevi¹⁴⁴ in predhodnih ugotovitvah o dejstvih, dokazih in analizi le-teh v zvezi z očitano kršitvijo, pomembnih za odločitev. Glede na navedeno Agencija ni dokončno ugotavljala obstoja kršitve v obravnavani zadevi, saj je sprejela zaveze za odpravo stanja, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določbe 6. člena ZPOmK-1.

100. V skladu s prvim odstavkom 39. člena ZPOmK-1 lahko podjetje, proti kateremu se vodi postopek, predlaga zaveze, s katerimi se odpravi stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 6. ali 9. člena ZPOmK-1 ali 81. ali 82. člena Pogodbe ES. Podjetje, proti kateremu se vodi postopek, lahko predlaga zaveze najpozneje do poteka roka za odgovor na povzetek relevantnih dejstev.
101. Taxi društvo je dne 8. 1. 2013 Agenciji predložilo predlog zavez¹⁴⁵ za odpravo stanja, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določbe 6. člena ZPOmK-1, in iz katerega izhaja, da je v skladu s prvim predlogom zavez Taxi društvo pripravljeno spremeniti svoja notranja pravila glede označevanja vozil njegovih članov ter spremeniti vsa svoja promocijska gradiva s cenami prevozov tako, da bo objavljalo samo razpon cen za prevoze ter informacijo, da gre za informativno ceno. Taxi društvo naj bi v roku 60 dni Agenciji posredovalo poročilo ter dokazila o izpolnjevanju navedenih obveznosti. Nadalje naj bi Taxi društvo v svojih aktih odpravilo omejevanje svojih članov glede cen taksi prevozov, v dokaz izpolnitve navedene obveznosti pa naj bi omenjene spremembe posredovalo Agenciji v roku 15 dni od sprejetja. O izpolnitvi teh obveznosti naj bi Taxi društvo glede na predlog zavez poročalo Agenciji v roku 60 dni od prejema odločbe Agencije o zavezah. Glede na alternativni predlog zavez Taxi društva je le-to pripravljeno odstopiti od Pogodbe o avto taksi prevozih med Taxi društvom in Aerodromom Ljubljana d.d., če bi ta v času odločbe o zavezah vsebovala pogoje glede kakovostnega razreda, starosti, barve vozila in druge morebitne omejevalne pogoje, in če bo veljavnost te pogodbe več kot 6 mesecev. Glede na predlog zavez naj bi Taxi društvo tudi sklepalo samo takšne nove Pogodbe o taksi prevozih z veljavnostjo največ 6 mesecev, in ki naj bi jih predhodno odobrila Agencija. Taxi društvo naj bi spremenilo svoje temeljne akte tako, da bodo člani društva lahko katerikoli taksisti, ki izpolnjujejo z zakonom ali drugim predpisom določene pogoje, Taxi društvo pa naj bi en mesec pred iztekom obstoječe Pogodbe o taksi prevozih pozvalo svoje člane k oddaji ponudb za opravljanje avto taksi prevozov, izmed katerih bi nato Aerodrom Ljubljana d.d. izbral najprimernejše za naslednje šestmesečno obdobje.
102. Iz predloga zavez podjetja Aerodrom Ljubljana d.d.¹⁴⁶ z dne 28. 1. 2013 izhaja, da je podjetje Aerodrom Ljubljana d.d. pripravljeno opraviti javni postopek izbire za opravljanje avto taksi prevozov na njegovem območju, in sicer za triletno obdobje, v katerem bi pridobilo najmanj 3 različne ponudbe. Nadalje je stranka predlagala predložitev razpisne dokumentacije v pregled in odobritev Agenciji v delu, ki se nanaša na sporne pogoje glede vozila (kvaliteta, starost, barva), in obveznosti glede upoštevanja priporočenih cen. Podjetje Aerodrom Ljubljana d.d. bi glede na predlog zavez prvi javni postopek izbire izvedlo v roku 60 dni od sprejema zavez, pri čemer bi sprejelo tudi interni pravilnik za pripravo postopka izbire, ki bi ga predložila v pregled Agenciji. Spoštovanje teh zavez naj bi bilo po predlogu Aerodroma Ljubljana d.d. omejeno na 6 let.
103. Stranki postopka sta tudi navedli, da s predlaganimi zavezami v ničemer ne priznavata kršitev prava varstva konkurence v predmetnem postopku, niti s tem ne priznavata kakršnihkoli dejstev, ki sta jih v postopku prerekali kot sporna. Prav tako stranki predlog zavez podajata brez prejudica za obrambo v predmetnem postopku.

¹⁴⁴ Glej odločbo Komisije v zadevi AT.39654 – Reuters Instrument Codes, z dne 20. 12. 2012, paragraf 99.

¹⁴⁵ Dokument opr. št. 306-48/2010-86.

¹⁴⁶ Dokument opr. št. 306-48/2010-94.

104. V zvezi s prvotnim predlogom zavez obeh strank je Agencija ugotovila, da ne predstavljajo primerne sredstva za zagotovitev varstva konkurence¹⁴⁷. Predlagane zaveze so namreč ohranjale sporne pogoje glede vozila (kvaliteta, starost, barva), o čemer je Agencija stranki tudi izrecno obvestila¹⁴⁸, prav tako pa po mnenju Agencije niso zagotavljale primerne ravni konkurence glede dostopnosti infrastrukture za ponudnike storitev avto taksi prevozov. Prav tako tudi niso odpravile pomislekov Agencije glede protikonkurenčnih učinkov oziroma cilja sedanje ureditve storitev avto taksi prevozov na upoštevnem trgu, saj niso omogočale prostega dostopa zainteresiranih ponudnikov avto taksi storitev na upošteveni trg, niti s predlaganimi ukrepi ne zasledujejo tega cilja. Prvotni predlog zavez po mnenju Agencije tako ni bil vsebinsko primeren.
105. Prav tako je bil prvoten predlog zavez premalo obsežen za odpravo stanja verjetnosti vseh kršitev, očitanih strankama postopka v povzetku relevantnih dejstev.
106. Po mnenju Agencije kakršnikoli dodatni pogoji¹⁴⁹ za opravljanje storitev avto taksi prevozov na upoštevnem trgu niso utemeljeni, zato je tudi zavrnila prvotni predlog zavez obeh strank, ki navedenih pogojev ni v celoti odpravljala. Po mnenju Agencije je sporno tudi omejevanje dostopa do infrastrukture za opravljanje avto taksi prevozov na upoštevnem trgu za ponudnike, ki niso člani Taxi društva, ter pogojevanje konkuriranja na upoštevnem trgu s članstvom v Taxi društvu.
107. V skladu z izraženimi pomisleki Agencije v zvezi s predlogom zavez sta obe stranki predložili spremenjen in dopolnjen predlog zavez¹⁵⁰. Stranki sta predlagali, da se upošteveni trg opravljanja storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika odpre za vsakega ponudnika avto taksi storitev, in sicer na način, da so parkirna mesta pred letališko stavbo, *bis dato* rezervirana za člane Taxi društva¹⁵¹, dostopna vsem ponudnikom avto taksi storitev, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za opravljanje te dejavnosti. Zainteresirani ponudniki storitev avto taksi prevozov za opravljanje storitev avto taksi prevozov na navedenih parkirnih mestih ne bodo potrebovali sklenjene pogodbe z Aerodromom Ljubljana, temveč bodo na navedenih mestih parkirali neomejeno in brezplačno.

IX. Utemeljitev predlaganih zavez

108. Spremenjene in dopolnjene zaveze obeh strank postopka po mnenju Agencije odpravljajo stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določbe 6. člena ZPOmK-1, saj je rezultat le-teh sprostitev trga avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana. Stranka Aerodrom Ljubljana ne bo več sklepala pogodb s Taxi društvom niti na kakšen drug način pogojevala opravljanja storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, temveč bo naveden trg sprostila in nanj pripustila vsakega posameznega ponudnika storitev avto taksi prevozov, ki izpolnjuje zakonske pogoje za opravljanje navedene dejavnosti. Parkirišča neposredno pred letališko stavbo bodo označena zgolj s splošno oznako "Dovoljeno za Taxi", kar pomeni, da bo tam lahko parkiral vsak zainteresirani ponudnik omenjenih storitev. Aerodrom Ljubljana tudi ne bo sklepal nobenih pogodb z izvajalci omenjenih storitev, zato se za uporabo navedenih

¹⁴⁷ Dokument opr. št. 306-48/2010-98 in Dokument opr. št. 306-48/2010-100.

¹⁴⁸ Glej opombo št. 48 in 49 v tej odločbi.

¹⁴⁹ Gre za pogoje, ki so dodatni glede na pogoje, ki jih za opravljanje dejavnosti avto taksi prevozov predpisuje področna zakonodaja.

¹⁵⁰ Glej opombo št. 30 in 40 in v tej odločbi

¹⁵¹ Za opis parkirnih mest glej *supra* točko 79 in naslednje te odločbe.

mest tudi odpravljajo vsakršni dodatni pogoji za opravljanje dejavnosti avto taksi storitev z navedenih parkirnih mest.

109. Navedena parkirna mesta bodo zainteresiranim ponudnikom navedenih storitev na voljo brezplačno in za neomejen čas, kar pomeni, da posamezen ponudnik ne bo na nikakršen način omejen pri pridobivanju strank, prav tako pa noben ponudnik ne bo favoriziran na kakršenkoli način, saj bo dostop do navedenih mest povsem prost in ne bo vezan na nobeno pogodbo ali soglasje s strani Aerodroma Ljubljana.
110. Navedeno po mnenju Agencije pomeni pridobitev za razvoj konkurence na upoštevem trgu, saj se s predlaganimi zavezami sprošča upoštevni trg opravljanja storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, na katerem bo glede na predlagane zaveze omogočeno vsakemu zainteresiranemu ponudniku navedenih storitev konkurirati za pridobitev strank.

X. Sorazmernost predlaganih zavez

105. Zaveze, ki so jih predlagale stranke v postopku, so skladne z načelom sorazmernosti, v skladu s katerim morajo biti ukrepi za zagotovitev odprave potencialne kršitve primerni ter morajo biti usmerjeni na odpravo očitkov Agencije in ne smejo preseči ukrepov, ki so ustrezni in potrebni za zagotovitev cilja, to je odprave potencialne kršitve¹⁵². Zaveze, ki jih sprejme Agencija, pa ne smejo biti strožje od tega, kar je primerno in potrebno, da se doseže želeno stanje¹⁵³. Pri tem mora Agencija upoštevati tudi interese tretjih v predmetnem postopku¹⁵⁴. To načelo zahteva, da sprejete zaveze zadostijo dosegu cilja in so hkrati najmilejše za stranke v postopku¹⁵⁵.
106. Agencija ugotavlja, da predmetne zaveze izpolnjujejo vse kriterije načela sorazmernosti, saj se s sprejemom zavez odpira upoštevni trg za vse zainteresirane ponudnike in se odpravljajo omejujoči dodatni pogoji za opravljanje storitev avto taksi prevozov z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, prav tako se odpravljajo vzvodi za spremljanje in določanje cen avto taksi prevozov, s čemer se učinkovito odpravlja očitek Agencije o določanju cen. Agencija meni, da stranki nista predložili zavez z manj omejujočimi ukrepi, ki bi prav tako odpravljali očitke Agencije, in, kar je še pomembneje, Agencija je prepričana, da predlagane zaveze ne presegajo vidno potrebnih ukrepov za odpravo pomislekov Agencije iz povzetka relevantnih dejstev¹⁵⁶. Sprejem predlaganih zavez je torej primeren in potreben ukrep za odpravo stanja, iz katerega je izhajala verjetnost kršitve v predmetnem postopku.

XI. Trajanje zavez

111. Predlagana ureditev začne veljati s 1. 7. 2013, to je prvi dan po izteku trenutno veljavne pogodbe o opravljanju avto taksi storitev z Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana, sklenjene med Aerodromom Ljubljana in Taxi društvom.

¹⁵² Glej sodbo Splošnega sodišča v zadevi T-65/98, *Van den Bergh Foods v Commission* (2003) ECR II – 4653, 201. odstavek; sodba Sodišča Evropske unije v zadevi C-441/07 P *Commission v. Alrosa*, (2010) ECR I-5945, paragraf 41.

¹⁵³ Glej sodbi Splošnega sodišča v zadevah T-260/94 *Air Inter v. Commission* (1997) ECR II-997, paragraf 144, in T-65/98 *Van den Bergh Foods v. Commission* (2003) ECR II-4653, paragraf 201.

¹⁵⁴ Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi C-441/07 P *Commission v. Alrosa*, (2010) ECR I-5945, paragraf 41.

¹⁵⁵ Glej zadevo Sodišča Evropske unije v zadevi 265/87, *Schröder* (1989) ECR 2237, 21. odstavek in sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi C-174/05, *Zuid-Hollandse Milieufederatie and Natur en Milieu* (2006) ECR I – 2243, paragraf 28;

¹⁵⁶ Glej odločbo Komisije v zadevi COMP/39230 – *Rio Tinto Alcan*, z dne 20. 12. 2012, paragraf 137.

112. Predlagane zaveze bodo učinkovale 2 leti oziroma do odprtja novega terminala na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana, saj bo ureditev prostorov za izvajanje avto taksi storitev na območju novega terminala drugačna od obstoječe, pri tem pa bo podjetje Aerodrom Ljubljana pri ureditvi prostorov za izvajanje avto taksi službe na novem terminalu upoštevalo morebitne pozitivne in negativne posledice obstoječe ureditve. V kolikor bo nov terminal na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana odprt po 1. 7. 2015, se veljavnost zavez podaljša do odprtja novega terminala na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana.

XII. Objava izreka

113. 8. točka izreka odločbe je utemeljena v petem odstavku 22. člena ZPOmK-1.

XIII. Stroški postopka

114. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku¹⁵⁷ mora organ v odločbi odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz 9. točke izreka odločbe.

Zaključek

107. Z izdajo te odločbe je Agencija na predlog strank sprejela zaveze, ki so navedene v 2. točki izreka odločbe. Agencija ugotavlja, da predlagane zaveze odpravljajo stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določbe 6. člena ZPOmK-1, kot izhaja iz sklepa o uvedbi predmetnega postopka in izdanega povzetka relevantnih dejstev v predmetni zadevi. Agencija je tako zaključila postopek proti podjetju Aerodrom Ljubljana in Taxi društvu brez dokončne presoje o tem, ali sta stranki kršili določbo 6. člena ZPOmK-1.

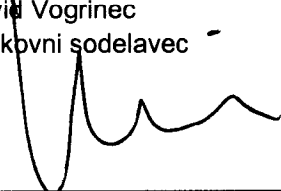
108. V skladu s petim odstavkom 39. člena ZPOmK-1 lahko Agencija na predlog ali po uradni dolžnosti razveljavi odločbo in nadaljuje postopek, kadar se bistveno spremenijo dejanske okoliščine, na katerih je temeljila odločba, kadar stranke ne izpolnjujejo zavez ali kadar temelji odločba na nepopolnih, nepravilnih ali zavajajočih podatkih, ki so jih posredovale stranke.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, Tavčarjeva 9, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodil:

David Vogrinec
strokovni sodelavec

Andrej Krašek
predsednik senata

¹⁵⁷ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl. US in 8/2010.

Vročiti:

- Aerodrom Ljubljana, d. d., Zg. Brnik 130a, 4210 Brnik – aerodrom, **po pooblaščenju:** Odvetniška pisarna Kavčič, Rogl in Bračun, o.p., d.o.o., Trg republike 3, 1000 Ljubljana – osebno po ZUP.
- Taxi društvo letališče Ljubljana, Zg. Brnik 130a, 4210 Brnik – aerodrom – **po pooblaščenju:** Odvetniška družba Simonič in Vrančič, o.p., d.n.o., Poljanski nasip 8, 1000 Ljubljana – osebno po ZUP.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

